

โครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด
ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

นางบุญตา เขียนทองกุล
นักวิชาการละครและดนตรีชำนาญการพิเศษ
กลุ่มวิจัยและพัฒนาการสังคีต
สำนักการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

โครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด
ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

นางบุญตา เขียนทองกุล
นักวิชาการละครและดนตรีชำนาญการพิเศษ
กลุ่มวิจัยและพัฒนาการสังคีต
สำนักการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

ประวัติครุจิรัส อัจฉรงค์	๑
การจัดทำโครงการองค์ความรู้ฯ	๑๒
โน้ตเพลงทะเลแย	๑๓
โน้ตเพลงยาว	๑๖
โน้ตเพลงพราหมณ์เก็บหัวแหวน	๒๓
โน้ตเพลงสาวสอดแหวน	๒๔
โน้ตเพลงเรื่องทำขวัญ	๒๕
โน้ตเพลงเกร็ด	
- เพลงกาเรียนทอง	๔๗
- เพลงขอมกล่อมลูก	
- เพลงขอมทรงเครื่อง	
- เพลงขึ้นพลับเพลา	
- เพลงเขมรปีแ้วน้อย	๔๘
- เพลงเขมรพายเรือ	
- เพลงแขกมอญ	๔๙
- เพลงแขกหนัง	
- เพลงตวงพระธาตุ	
- เพลงตะนาวแปลง	๕๐
- เพลงทองย่อน	
- เพลงเทพริญจวน	
- เพลงฝรั่งควง	๕๑
- เพลงฝรั่งรำเท้า	
- เพลงพราหมณ์เข้าโบสถ์	๕๒
- เพลงพัตชา	
- เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง	๕๓
- เพลงโยสลัม	
- เพลงลมพัดชายเขา	๕๔
- เพลงลาวด้อยตลิ่ง	
- เพลงลาวสมเด็จ	๕๕
- เพลงสร้อยเพลง	
- เพลงสามเส้า	
- เพลงอาถรรพ์	๕๖
- เพลงไอ้ลาว	
โครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด ของครุจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ	

ประวัติครูจิรัส อาจนรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

ครูจิรัส อาจนรงค์ เดิมชื่อ บุญเลิศ แต่มาเปลี่ยนชื่อเมื่อพ.ศ. ๒๔๘๕ เกิดเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๔ ที่ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นบุตรคนโตของนาย หลิม และนางล้อม อาจนรงค์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๔ คน คือ

๑. สิบเอกกลพ อาจนรงค์
๒. นายดิเรก อาจนรงค์
๓. นางอรุณี ประสงค์ดี
๔. นายจิรัส อาจนรงค์

ประวัติการศึกษา

การศึกษาสามัญ

เริ่มศึกษาประถมที่โรงเรียนวัดบางช้างใต้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เรียนอยู่ที่โรงเรียน พุทธศรัทธาวิทยาลัย อยู่ในตรอกวัดเครือวัลย์ เรียนได้ ๑ ปี เกิดสงครามโลก เมื่อพ.ศ. ๒๔๘๕ น้ำท่วมจึง กลับมาบ้าน กลับมาอีกทีโรงเรียนได้เลิกไปแล้ว จึงย้ายไปเรียนที่โรงเรียนประสาทสิน ๒ (วัดมอญเชิง สะพานเจริญพาสณ์) มัธยมศึกษาปีที่ ๒-๓ ช่วงนี้เกิดสงคราม จึงย้ายไปเรียนโรงเรียนแถวบ้าน ชื่อโรงเรียนนาครประสิทธิ์ วัดบางช้างเหนือ เรียนอยู่ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เทอม ๒ ช่วง เปลี่ยนแปลงก่อนจะเข้าโรงเรียนนาฏศิลป์

- สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
- สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ ๖ ที่โรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๑ ที่โรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรศึกษาศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศษ.บ.) สาขาดุริยางค์ไทย จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การศึกษาวិชาดนตรีไทย

คุณพ่อ เป็นชาวสวนและเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์ รับงานปี่พาทย์ทั่วไปที่บ้านมีวงปี่พาทย์ เครื่องใหญ่แล้วเอาลูกหลานมาฝึก โดยพ่อเป็นครูสอน เดิมคุณพ่อเรียนดนตรีที่วัดบางช้างใต้ โดยข หลวงพ่อโย ที่วัดบางช้างใต้ท่านมีใจชอบดนตรีจึงได้จัดซื้อเครื่องดนตรีมา ๒ วงแล้วได้เชิญครูปี่พาทย์ จากกรุงเทพฯ มาสอน เท่าที่จำได้มีครูโต๊ะ (เป็นน้าของพระเพลงไพเราะ) ครูเนตร ไม่ทราบนามสกุล แล้วนำเด็กที่รุ่นเดียวกับพ่อมาเรียนด้วยกัน เท่าที่จำได้มี ครูชั้น ตัง เชื้อ ๓ คนพี่น้องนามสกุล จรดล มีพี่เตี้ย เต๊ะ สงวน (เป็นเพื่อนสนิทกับพ่อ) ภายหลังเมื่อพ่อแต่งงาน หลวงพ่อโยก็แบ่งเครื่อง ดนตรีให้คนละชุด พ่อผมตั้งวงไว้ที่บ้านยาย เพราะบ้านยายกว้างขวาง แล้วนำเด็กแถว ๆ บ้าน รวมทั้งผมด้วยมาฝึกหัด จำได้ว่าตอนที่เริ่มฝึกหัดนั้น ยังไม่เต็มวง ผมไปตีทุ้มเหล็ก แต่ก็จำไม่ได้ว่าเป็น เมื่อไร แต่พ่อมาจับมือให้เรียนสาธการ (ฆ้องวงใหญ่) แล้วต่อเพลงโน้มนโหมโรงเย็น เว้นแต่เพลงตระโหม โรง ก็ปี่ก็ยังไม่ได้ออเพราะต้องเข้าพิธีไหว้ครู จึงจะต่อได้ จึงต่อเพลงอื่น ๆ ได้แก่ เพลงช้า เรื่อง เต่ากินผักบุ้ง เพลงช้าตะนาว เพลงประเภทเสภา

ครูจิรัส สามารถรับรู้ได้เร็ว เพราะเวลาช่วงปิดเทอมเวลาว่าง คุณพ่อนำผมไปด้วย ไปช่วยตีฉิ่ง ฉาบ โหม่ง จึงเกิดความเคยชิน เพราะได้ยินเพลงบ่อย ๆ อาแปะเสรี จรดล มาดูละครที่โรงละครศิลปากร(โรงเก่าที่ถูกไฟไหม้ไป) มาพบอาจารย์ชุมศิริ สิริพิพงษ์ เป็นอาจารย์โรงเรียนนาฏศิลป์ในช่วงนั้น ได้มาฝากผมซึ่งเป็นหลานมาเรียนที่โรงเรียนนาฏศิลป์ (ซึ่งเป็นปีพาทย์แล้ว) โดยอาจารย์ชุมศิริ ให้คุณพ่อกับผมพบอาจารย์ แล้วตกลงรับผมเข้ามาเรียน แต่ต้องลดชั้นมาลงเรียน เพราะช่วงนั้นเขารับชั้น มัธยมศึกษา ๑ และ มัธยมศึกษา ๔ ช่วงนั้นอายุ ๑๔ - ๑๕ ปี จึงเริ่มเรียนชั้นม. ๔ เทอม ๒ เดิมทีเดียว พ่อฝากให้เกิดเรียนดนตรีสากล เพราะที่บ้านมีเครื่อง แต่เมื่อมาเรียนได้ยินเสียงปีพาทย์ จึงไม่ไปเรียนดนตรีสากล ได้เข้าหัดปีพาทย์เป็นศิษย์ครูหลวงบำรุง หลังจากเรียนปีพาทย์ระยะหนึ่ง ก็มีการตรวจสอบ พบว่าผมไม่ได้ไปเรียนดนตรีสากล อาจารย์เลือกมาถามและตกลงให้ผมเรียนปีพาทย์เมื่อเรียนถึงม. ๕ เทอม ๒ อาจารย์ประยงค์ รัตติประกร บอกว่าให้ผมขึ้นไปเรียนชั้นมัธยม ๖ เทอม ๒ ได้เลย ในรุ่นนั้นมี ๕ คน

เมื่อขึ้นชั้นกลางปีที่ ๑ อ.มนตรีเป็นหัวหน้าแผนก บอกให้ผมมาเซ็นชื่อด้วยท่านได้เสนอชื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการ แต่ผมอายุยังไม่ถึง ๑๘ เป็นข้าราชการไม่ได้ จึงเป็นข้าราชการแบบ "วิสามัญ" เรียนว่า "นักเรียนข้าราชการ" โดยตอนเข้าไปเรียน ตอนบ่ายไปทำงาน

ได้ศึกษาวิชาดุริยางค์ไทยจากครูอาจารย์หลายท่าน ดังนี้

หลวงบำรุงจิตรเจริญ (ธูป สาตณวิสัย) (พ.ศ. ๒๔๒๑- ๒๕๐๑)

เริ่มเข้ารับราชการในกรมเด็กชาเวชสิทธิ์ มีหน้าที่บรรเลงปีพาทย์โขนหลวงในรัชกาลที่ ๖ และต่อมาได้รับราชการในกรมศิลปากร พ.ศ. ๒๔๔๒ เป็นมหาดเล็กเวรฤทธิ์ มหาดเล็กยาม กรมโยธา มหาดเล็ก ขุนบำรุงจิตรเจริญ ตามลำดับ และตำแหน่งสุดท้าย พ.ศ. ๒๔๖๔ หลวงบำรุงจิตรเจริญเครื่องดนตรีที่หลวงบำรุงฯ ถนัดและปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญก็คือ ข้องวงใหญ่ นอกจากนี้หลวงบำรุงฯ เป็นครูสอนวิชาดนตรีให้แก่ข้าราชการพวกเยาว์วัยโดยทั่วไป และการสอนของหลวงบำรุงฯ ก็สอนอย่างครูบาอาจารย์โดยแท้จริง ไม่หวงแหน ไม่คิดแก่เหน็ดเหนื่อย แนะนำสั่งสอนอยู่ตลอดเวลา มุ่งแต่จะให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถเป็นที่ตั้ง หลวงบำรุงฯ กลับเข้ารับราชการในแผนกนาฏศิลป์ทำหน้าที่ครูสอนวิชาดุริยางค์ศิลป์ไทย

ครูจิรัส อาจนรงค์ เรียนข้องวงใหญ่ เมื่อเรียนชั้นต้นปีที่ ๔ กับครูหลวงบำรุงจิตรเจริญ โดยต่อเพลงโหมโรงเย็น เพลงช้า เพลงเสภา

พระประณีตวรศัพท์

ไม่ทราบปีที่เกิด และปีที่ถึงแก่กรรม

พระประณีตวรศัพท์รับราชการที่กรมมหรสพในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เป็นผู้มีความรู้ทางเพลงดีมาก ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการตัดสิน ผู้หนึ่งในการประชันวงปีพาทย์ที่วังบางขุนพรหมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ ศิษย์ที่มีชื่อเสียง เช่น นางทองดี สุจริตกุล

พระประณีตวรศัพท์ได้รับพระราชทานนามสกุล วรวาทีน จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖

ครูจิรัส อาจนรงค์ เริ่มเรียนหลังเรียนกับครูหลวงบำรุง เป็นการต่อทางระนาด เพลงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่ต่อฆ้องกับครูหลวงบำรุง เช่น เพลงโหมโรงเย็น เพลงเสภา

ครูสอน วงฆ้อง(พ.ศ.๒๔๕๔- ๒๕๑๘)

ครูสอน วงฆ้อง หัดปี่พาทย์มาตั้งแต่เยาว์วัยกับครูทอง ฤทธิริน ต่อมาได้เป็นศิษย์ของพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) อาศัยที่เป็นคนปฏิภาณดี เฉลียวฉลาด ประกอบกับความเพียรสูงจึงได้วิชาความรู้จากเจ้าคุณครูมากที่สุด เจ้าคุณครูดัดหรือแต่งเพลงใดขึ้นมา ก็ถ่ายทอดให้ครูสอน ครูสอนเป็นคนจดจำแล้วนำไปสอนให้ผู้อื่นอีกทอดหนึ่ง

เจ้าพระยาธรรมาธิการณาธิบดี เสนาบดีกระทรวงวัง เห็นหน่วยก้านของครูสอนเข้า ก็พึงใจจึงได้ขอตัวมาเป็นคนฆ้องประจำวงของเจ้าพระยาธรรมา ตั้งแต่นั้นมา ต่อมาได้เข้ารับราชการในกรมปี่พาทย์และโขนหลวง ต่อมาได้รับราชการในกรมศิลปากร จนเกษียณอายุแล้วได้เป็นครูสอนพิเศษในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จนถึงแก่กรรม

เครื่องดนตรีที่เล่นดีเป็นพิเศษคือ ฆ้องวง เพลงนกขมิ้น ทะแย อาเฮีย เข็ดนอก แคมมอญ พญาศอก สารถิ บันทึกเสียงไว้ ได้เดี่ยวฆ้องเพลงลาวแพนและเพลงกราวในซึ่งเพลงนี้มีลูกไม้แพรวพราวและเป็นเพลงขนาดยาวเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ที่ทำไว้มี เพลงนกขมิ้น ต่อยรูป ดอกไม้ ไทร อาเฮีย ทอยยเดี่ยว สุดสงวน และนารายณ์แปลงรูป

ในทางระนาดเอก ได้คิดแต่งเพลงลาวแพน (เดี่ยว) และทอยยเดี่ยว เพลงนี้ทำให้ครูขึ้น ดุริยประณีตเป็นคนแรก ตีออกวิทยุกระจายเสียง “ศาลาแดง” เป็นครั้งแรก

ครูจิรัส อาจนรงค์ เริ่มต่อเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ เดี่ยวระนาดเอก กับครูสอน เมื่อมาทำงานรับราชการแล้วประมาณปี พ.ศ.๒๔๙๓ (อายุ ๑๗ ปี เป็นนักเรียนข้าราชการ รุ่นแรก ๒๔๙๑)

- ได้ต่อฆ้องวงใหญ่ เพลงเดี่ยวแคมมอญ เดี่ยวเพลงสารถิ และเพลงเสภา
- ได้ต่อระนาด เพลงกราวในเถา

เรืออากาศเอก โองการ กลีบขึ้น(พ.ศ.๒๔๕๕ - ๒๕๒๐)

เรืออากาศเอก โองการ กลีบขึ้น มีนามเดิมว่า ทองต่อ เป็นบุตรของนายขำและนางทองอยู่ ซึ่งเป็นเจ้าของวงปี่พาทย์ประจำอยู่วัดพระพิเรนทร์ และวัดอนงค์นาราม ครูโองการจึงมีชีวิตคลุกคลีอยู่กับดนตรีไทยมาตั้งแต่เด็ก โดยมีบิดาเป็นผู้ฝึกสอนให้ เมื่ออายุได้ ๖ ปี ได้เรียนปี่พาทย์กับครูปริก โตสง่า อายุได้ ๘ ปี ได้ต่อเพลงกับครูเจริญ และเข้าถวายตัวเป็นมหาดเล็กในสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย จนกระทั่งกรมขุนเพชรบูรณ์ฯ สิ้นพระชนม์ จึงได้ไปเรียนดนตรีต่อจากครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง) ซึ่งเป็นเลิศในทางปี่พาทย์ ได้แสดงความสามารถจนเป็นที่พอใจของครูหลวงประดิษฐ์ฯ มาก ครูโองการเป็นศิษย์ก้นกุฏิของท่านครูหลวงประดิษฐ์ฯ คนหนึ่ง

ปี พ.ศ.๒๔๖๗ เข้ารับราชการในกองปี่พาทย์และโขนหลวง จนถึง พ.ศ.๒๔๗๔ ก็ลาออกไป ซึ่งนายลำยอง โสวัตร ได้รับการต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงให้เป็นคนสุดท้าย นางประชิด ขำประเสริฐ ได้รับการต่อเพลงทางร้องที่ครูโองการแต่งไว้แต่เพียงผู้เดียว

ครูจิรัส อาจนรงค์ เริ่มเรียนกับครูโองการ กลีบขึ้นเมื่ออยู่ชั้นสูงปี ๑ เรียนได้ ๑ ปี เป็นการต่อทางระนาด เพลงที่เรียน ได้แก่ พวกเพลงเรื่อง เช่น พระรามเดินดง จินสอ และภายหลังได้รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูจากครูโองการด้วย

ครูเจิม เรือนนาค

ครูเจิม เรือนนาค (พ.ศ. ๒๔๔๔ -)

เริ่มรับราชการชั้นจัตวา ตำแหน่งศิลปินจัตวา แผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๔๔๕ อายุ ๕๑ ปี ออกจากราชการด้วยเหตุสูงอายุ เมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ ตำแหน่งครั้งสุดท้าย ศิลปินจัตวา แผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

เริ่มเรียนดนตรี ข้องใหญ่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม กับครูพุ่ม บาปุยะวาท เครื่องดนตรี ซึ่งเล่นได้ดีเป็นพิเศษ คือ ระนาดทุ้ม เดี่ยวระนาดทุ้มส่งกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุศาลาแดง และสถานีวิทยุวังพญาไท และบรรเลงในการพระราชพิธีต่าง ๆ

ครูจิรัส อัจฉรงค์ เริ่มกับครูเจิม เมื่อประมาณปี ๒๕๐๐ เป็นการต่อเดี่ยวระนาดทุ้ม เพลงที่ได้ต่อกับครู เดี่ยวพญาโคก เดี่ยวแขกมอญ เดี่ยวสารถิ เดี่ยวเชิดนอก เดี่ยวกราวในทะเลแย

ครูโชติ ดุริยประณีต(พ.ศ.๒๔๕๒ - ๒๕๑๖)

นายโชติ ดุริยประณีต เป็นบุตรชายคนใหญ่ของนายสุขและนางแถม สายสกุลนี้เป็นนักดนตรีอาชีพมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ ปู่ของนายโชติมีนามว่าอิน เคยเป็นคนสอนปี่ชวา กระบอง กลองแขก อยู่ในกระบวนมหาราชวังของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

เมื่ออายุ ๔ ปี ได้เริ่มเรียนหนังสือที่วัดสามพระยา จบชั้นมัธยมปีที่ ๑ เมื่ออายุเพียง ๘ ปี แล้วเรียนต่อจนจบมัธยมปีที่ ๓ ที่โรงเรียนวัดสังเวชฯ ได้ถวายตัวเข้าเป็นมหาดเล็กกรมพิณพาทย์หลวง เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๔๖๙ (อายุ ๑๗ ปี) ในขณะนั้นมีความสามารถในการบรรเลงปี่พาทย์เป็นอย่างดีแล้ว เพราะได้เรียนกับบิดามาก่อน แล้วเริ่มเรียนขับร้องและปี่จากพระยาเสนาะดุริยางค์ (แหม่ม สุนทรวาทิน) เรียนเครื่องหนังจากพระพาทย์บรรเลงรมย์ (เพิ่ม วาทิน) จนสามารถออกงานได้

พ.ศ.๒๔๗๘ ได้ย้ายมาสังกัดในแผนกดุริยางค์ศิลป์ กรมศิลปากร ได้ปฏิบัติหน้าที่ในราชการด้วยดีมาตลอด จนได้เป็นหัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๐๐ - ๒๕๑๐

เนื่องจากเป็นพี่ชายใหญ่ของครอบครัว และมีพี่สาวเพียงคนเดียวกับน้องชาย น้องสาวอีกถึง ๙ คน จึงเป็นหลักของครอบครัวในการปลูกฝังน้อง ๆ และลูกหลานในวิชาการดนตรี หลังจากทีนายสุขบิดาถึงแก่กรรมลงในพ.ศ.๒๕๐๖ แล้วท่านก็ได้ทำหน้าที่ประหนึ่งหัวหน้าครอบครัวทั้งในด้านการปกครองและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมทั้งควบคุมวงดนตรี ดุริยประณีต อันเป็นวงอาชีพที่มีชื่อเสียงที่สุดวงหนึ่งของเมืองไทย และด้วยเหตุที่เป็นวิชาดนตรีรอบตัว คือ เล่นเครื่องดนตรีได้ทุกชนิด จนแม้แต่การขับร้อง จึงเป็นบุคคลที่มีผู้เคารพนับถือและมีศิษย์มาก ทั้งในกรมศิลปากร ที่บ้านและในต่างจังหวัด ความสามารถของท่านในการเป่าปี่และขับร้อง ยังปรากฏอยู่ในแถบบันทึกเสียงเก่า ๆ หลายชุด จนถึงทุกวันนี้

นายโชติได้รับการประสิทธิ์ประสาทวิชาดนตรีร่ำเรียนถึงหน้าพาทย์องค์พระและได้รับมอบให้ท่านทำหน้าที่ครอบและทำพิธีไหว้ครูให้ และยังได้แต่งเพลงไว้มากมาย อาทิ สุริโยทัยเถา พม่ากำขับเถา มอญบางนางเกร็ง ฟุ้งหอก โหมโรงศรีสังคีต กราวร่ำมอญเถา และเพลงดับชุดลาวแก่นท้าวกัณฐ์ เป็นต้น

นายโชติ รับราชการจนเกษียณอายุ แต่ทางกรมศิลปากรได้ยกย่องให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยของกรมศิลปากรตลอดมาจนถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็ง เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๖ รวมอายุได้ ๖๔ ปี

ครูจิรัส อาจนรงค์ ได้เรียนเครื่องหนังกับครูโชติ เมื่อเข้าทำงานที่กองการสังคีตแล้ว หลังปี ๒๕๐๐ เรียนตะโพน เพลงที่ได้เรียนหน้าพาทย์ เริ่มตั้งแต่ สาธุการ ตระโหมโรง ตระบองกัน เพลงหน้าพาทย์

ครูพริ้ง กาญจนผลิน (พ.ศ. ๒๔๕๔ -)

ครูพิเศษวิทยาลัยนาฏศิลป์ สอนภาคปฏิบัติวิชาดุริยางค์ไทยตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๑ ถึงนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๒ และให้คำแนะนำความรู้บางประการแก่ครูที่ร่วมงาน

สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ทุกเครื่องมือและขับร้องได้

ควบคุมฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีไทย ๒๐๐ คน ณ โรงละครแห่งชาติ ในงานสมโภช สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และบรรเลงรับอาคันตุกะของทางรัฐบาลทุกครั้ง ปรับปรุงฝึกสอนวงนักเรียนหญิงได้ออกงานโดยใช้เวลาเพียง ๒ เทอม จนกระทั่งผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ปรับปรุงฝึกซ้อมวงดนตรีไทยของวิทยาลัยทุกครั้งที่มีการบรรเลง

ครูจิรัส อาจนรงค์ ได้ต่อขับร้องและต่อทางฆ้อง กับครูพริ้ง ขณะทำงานแล้ว ต่อร้องเพลง ทัวไป ส่วนต่อทางฆ้อง เป็นเพลงพวกโขน - ละคร ที่ใช้แสดงของกรมศิลปากร

ครูมนตรี ตราโมท (พ.ศ. ๒๔๔๓ -

เริ่มรับราชการในกรมพิณพาทย์หลวง เข้าประจำในวงข้าหลวงเดิม และตีซิมในวงหลวงเป็นคนแรก ต่อมาเข้ารับราชการในกรมมหรสพจนเปลี่ยนแปลงการปกครอง และมีกรมศิลปากรขึ้น จึงได้รับราชการ ต่อมาในกรมศิลปากร ได้เลื่อนขั้นขึ้นไปตามลำดับจนได้เป็นศิลปินพิเศษ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีของกรมศิลปากรมาจนถึงปัจจุบัน และเป็นอาจารย์ดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เจ้าของวงดนตรีไทยตรีศิลป์ ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

ตีระนาดได้อย่างดีเยี่ยม แต่มีชื่อเสียงมากในฐานะแต่งเพลงไพเราะหลายสิบเพลงและแต่งหนังสือเกี่ยวกับดนตรี และการเล่นของไทย เพลงที่แต่งมีดังนี้ เพลงด้อยดลิ่ง ๓ ชั้น เพลงพม่าเห่เถา บอกทำนองระนาดทุ้ม (ไม้) และระนาดทุ้มเหล็ก เพลงวันรัฐธรรมนูญ เพลงดนตรีประวัติศาสตร์ เพลงวันชาติ เพลงประเภท ๓ ชั้น เช่น เพลงงาโค เพลงขับไม้ บัณเฑาะว์ เพลงเขมรปี่แก้วทางสัควา เพลงจระเข้หางยาวทางสัควา ประเภทเพลงพา เช่น เพลงโสมส่องแสง เพลงแขกดุสิต เพลงแขกต้อยหม้อเถา ๓ ชั้น ๒ ชั้น และ ชั้นเดียว เพลงมอญรำดาบเถา

ครูจิรัส อาจนรงค์ได้เรียนหลักวิชาดุริยางค์ไทย กับครูมนตรี เช่น ประวัติดนตรีไทย ศัพท์สังคีต ต่อเพลงระบำของครู และเวลาบันทึกเสียงก็จำสิ่งที่อาจารย์บอก

ครูท้วม ประสิทธิกุล (พ.ศ. ๒๔๓๙ - .

ครูท้วม ประสิทธิกุล เกิดที่จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันจันทร์ เดือน ๗ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๙ ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บิดาชื่อ สุทธิ มารดาชื่อ เทียบ ไม่มี

นามสกุลเดิม เนื่องจากในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น คนไทยยังไม่มีนามสกุล ใช้กัน จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้มีพระราชบัญญัตินามสกุล และในครั้งนั้น บิดาของครูท้วมเห็นว่า ถึงจะมีนามสกุลใช้ก็ไม่มีประโยชน์ เพราะลูกทุกคนเป็นหญิง

ครูท้วม มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันทั้งสิ้น ๑๐ คน รวมทั้งตัวครูด้วย คนโต ชื่อ ถม เป็นนักร้องเสียงเพราะมาก ต่อมาสมรสกับนายหวาด บัวทั้ง พี่ชายคนโตของครูเฉลิม บัวทั้ง ครูเป็นบุตรคนที่ ๓ มีน้องสาวเป็นนักร้องเอก อีกคนหนึ่ง คือ ครูอุษา สุคันธมาลัย เจ้าของสมญา “แม่ทับ เสียงทอง” นักร้องที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พี่น้องของครูนอกจากนี้ไม่มีใครเป็นนักร้องหรือนักดนตรีเลย

นายสุทธิ บิดาของครูนั้น เป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถรอบตัว นอกจากทางเครื่องแล้วยังสามารถขับร้อง ขับเสภา และเล่นเพลงพื้นบ้านได้ดีด้วย เคยมาร่วมวงเล่นดนตรีและร้องเพลงกับเพื่อนในกรุงเทพมหานครเสมอ ๆ ครูจึงได้เริ่มเรียนขับร้องจากบิดามาตั้งแต่เล็ก แต่เป็นทางร้องที่ครูบอกว่า “ทางบ้านนอก” จนอายุราว ๑๒ ปี บิดาจึงพามาถวายตัวกับ พระอัครชายาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ ซึ่งต่อมาเฉลิมพระนามเป็น พระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งที่ตำหนักนี้ในระยะนั้น มีครูดนตรีไทยเข้ามาสอนอยู่หลายท่าน เช่น หลวงเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) พระประดิษฐ์ไพเราะ (ตาด) ครูเหลื่อหม่อมส้มจิ้น หม่อมคร้าม และคุณเฒ่าแก๊จิบ ครูท้วมอยู่ในวังนี้ประมาณ ๑ ปี ก็ถูกส่งตัวไปอยู่กับ หม่อมส้มจิ้น ที่บ้านคลองบางหลวง เพื่อต่อเพลง ๓ ชั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ทละครเรื่องเงาะป่าขึ้น ครูท้วม ก็ได้ร่วมขับร้องเพลงในบทพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ด้วย จนกระทั่ง พ.ศ.๒๔๕๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวการบรรเลงและการขับร้องเลิกราไประยะหนึ่ง แต่ครูก็ยังอยู่ที่บ้านหม่อมส้มจิ้น จนหม่อมส้มจิ้นถึงแก่กรรม เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๔ ครูจึงกลับไปอยู่กับบิดาที่บ้านเมืองนนท์ มาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครูท้วมได้ไปอยู่กับพระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ที่ตำหนักสวนสุนันทาอีก ต่อมาสมเด็จพระเจ้าฟ้าอัชฎาภังค์ เสด็จฯ กรมหลวงนครราชสีมา ทรงขอยืมตัวครูท้วมมาช่วยงานขับร้องที่วังสวนกุหลาบระยะหนึ่ง แล้วสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ทรงมีละครในวังเพชรบูรณ์ จึงทรงขอยืมตัวครูท้วมมาประจำอยู่ที่วังเพชรบูรณ์ ด้วยโดยร่วมงานกับ ครูสมุล ยมะคุปต์ และครูเฉลย ศุขฉนิข และที่วังเพชรบูรณ์นี้ ครูก็ได้เป็นศิษย์ของหม่อมมาลัย นักร้องเสียงเยี่ยมซึ่งเคยอยู่ในวังของเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์มาก่อน หม่อมมาลัยต่อเพลงทางร้องให้ครูท้วมอย่างละเอียดลออจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ประกาศนียบัตรการเรียนขับร้องที่ครูท้วมได้รับจากหม่อมมาลัย ก็คือคำพูดของหม่อมมาลัยที่บอกกับครูว่า “ฉันเห็นจะตายได้แล้ว มีแม่ท้วมร้องเพลงได้เหมือนใจแล้ว” หลังจากนั้นไม่นานหม่อมมาลัยก็ถึงแก่กรรม

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขึ้นครองราชย์เมื่อปี พ.ศ.๒๔๖๘ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งวงมโหรีหญิงขึ้น ครูก็ได้เข้ารับราชการเป็นคนขับร้องประจำวงมโหรีหลวง มีหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นหัวหน้าวง ในช่วงระยะเวลานี้เป็นระยะที่ครูร้องเพลงอัดลงจานเสียงกับบริษัทโอเดียนไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งเพลงตับ เพลงเถา และเพลงเกร็ดต่าง ๆ ครูได้ย้ายไปอยู่กรมศิลปากร เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ แล้ว และเมื่อหลวงวิจิตรวาทการเปิดโรงเรียนนาฏดุริยางค์ ก็ได้มาเป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนนี้ จนกลายเป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์ในปัจจุบัน ตำแหน่งครั้งสุดท้ายของครู คือ “ผู้เชี่ยวชาญการขับร้องเพลงไทย” ดังนั้นลูกศิษย์ของครูจึงเรียกได้ว่ามีอยู่ทั่วประเทศไทย

ครูจิรัส อัจฉณรงค์ ได้ต่อเพลงร้องกับครูท่วมทั้งเพลง ๓ ชั้น เพลงเถา เสงภา เพลงดับ เพลงเกร็ด เพลง ๓ ชั้น เพลงนางนาค ๓ ชั้น พัดชา ๓ ชั้น พม่าห้าท่อน เขมรไพรโยค บุหลัน สืบท เพลงเถา นกเขาชะแม ราตรีประดับดาว แปรบท สารถี ไอลาว ทอยนอก ทอยใน เพลงดับ ตั้ววิวาทพระสมุทร ตั้วนิทราชาคริต ตั้วตันเพลงฉิ่ง ตั้วขอมคำดิน ตั้วลาว เจริญศรี ตั้วทะแย (ทะแย, เพลงยาว, ย่องหงิด)

ครูชิน ศิลปบรรเลง (พ.ศ.๒๔๔๙ - ๒๕๓๑)

คุณหญิงชิน ศิลปบรรเลง เป็นบุตรของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และนางโชติ ศิลปบรรเลง เกิดที่วังบูรพาภิรมย์

คุณหญิงชิน เรียนหนังสือจบชั้นมัธยมปีที่ ๘ จากโรงเรียนราชินี เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๖ และสอบได้วุฒิครุ พ.ม. ใน พ.ศ.๒๔๘๓ ได้ยึดอาชีพเป็นครูมาตลอดจนเกษียณอายุ โดยเริ่มรับราชการเป็นครูที่โรงเรียนเบญจมราชาลัย ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๗๖ ถึง พ.ศ.๒๔๗๗ ได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนนาฏดุริยางค์ กรมศิลปากร ในฐานะผู้เริ่มก่อตั้งโรงเรียนร่วมกับหลวงวิจิตรวาทการ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกนาฏดุริยางค์เป็นเวลา ๒๐ ปี ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๙๗ จึงย้ายมาประจำอยู่ที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร สังกัดกรมการฝึกหัดครู

คุณหญิงชิน เรียนดนตรีจากบิดาโดยตรง ชำนาญทั้งการบรรเลง ขับร้อง ประพันธ์บทเพลง จนแม้แต่การบันทึกบทเพลงลงเป็นโน้ตแบบต่าง ๆ เป็นผู้รวบรวมผลงานจากบิดาไว้มากที่สุดแล้วถ่ายทอดให้แก่ศิษย์อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย มีความอดสาหัส อดทนเป็นยอดเยี่ยมและเป็นครูที่ประเสริฐที่สุดคนหนึ่ง ทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์แบบ ด้วยการตั้งใจสอนและเสียสละเพื่อศิษย์เป็นอันมาก

ครูจิรัส อัจฉณรงค์ ได้เรียนขับร้องกับครูชิน เมื่อเรียนอยู่นาฏดุริยางค์ชั้นกลาง เรียนเพลงสองชั้น เพลงดับ เพลงโขน-ละคร ทั่วไป

ครูศรีนาฏ เสริมสิริ (พ.ศ.๒๔๕๕ - ๒๕๓๑)

นางศรีนาฏ เป็นบุตรีนายนาค นางจิบ เสริมสิริ เกิดที่บ้าน ณ ตำบลเสาชิงช้าง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๔๕๕ เดิมชื่อ นาฏ เมื่ออายุ ๗ ปี หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง) ได้รับมาเป็นบุตรบุญธรรม เริ่มเรียนขับร้องและดนตรีตั้งแต่นั้น และหลวงประดิษฐ์ไพเราะ ได้เปลี่ยนชื่อให้ใหม่ว่าบรรจง

เริ่มเรียนหนังสือไปพร้อมกับการดนตรีและขับร้อง โดยเรียนที่โรงเรียนราชินี จบชั้นมัธยมปีที่ ๓ มีความสามารถในการตีโทนร่ำมะนาและขับร้อง รวมทั้งบรรเลงเครื่องสายได้ หลวงประดิษฐ์ไพเราะได้นำขึ้นถวายตัวเป็นพนักงานมโหรีในรัชกาลที่ ๗ ทำหน้าที่ขับร้องและตีโทนร่ำมะนาประจำวงมโหรีหลวง ซึ่งเป็นวงสตรีในราชสำนักล้วน ๆ

พ.ศ.๒๔๗๖ หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ไม่นานได้สมรสกับนายบุญจันทร์ โตวิสุทธิ์ ข้าราชการกรมรถไฟ เป็นนักดนตรีมีชื่อเสียงในด้านเครื่องสาย มีบุตรสองคนเป็นหญิงชื่อสุรภี และชายชื่อ จิระวุธ ครั้นถึง พ.ศ.๒๔๗๘ ได้ย้ายจากกรมมหรสพหลวงมาสังกัดกรมศิลปากร โดยเป็นครูสอนขับร้อง อยู่ในโรงเรียนนาฏดุริยางค์

เมื่อรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม ออกประกาศให้หญิงเปลี่ยนชื่อเสียใหม่ให้สมกับเป็นเพศหญิงนั้น จมื่นมานิตยน์เรศวรได้เปลี่ยนชื่อให้ท่านใหม่ว่า “ศรีนาฏ” จึงใช้ชื่อนี้ตลอดมา

ครั้นถึง พ.ศ.๒๔๘๒ ได้เรียนโน้ตสากลและสีซอฝรั่งกับพระเจนดุริยางค์ทั้งยังได้เรียนทางขับร้องเพิ่มเติมจากหลวงเสี้ยนเสนากรรม และหม่อมต่วน ภักธนาวิก และเรียนเครื่องหนังเพิ่มเติมจากพระพาทย์บรรเลงมรณย์ จนมีความสามารถสูง

ครูศรีนาฏ เคยร่วมขับร้องเพลงไทยสากล คือ เพลงวันชาติ (๒๔ มิถุนายน) กับ อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ซึ่งอาจารย์มนตรี ตราโมท เป็นผู้ประพันธ์ในการประกวดเพลงวันชาติ ได้รับรางวัลที่ ๑ ได้เคยเดินทางไปเผยแพร่วัฒนธรรมร่วมกับกรมศิลปากร ณ ประเทศพม่า และลาว ในปี พ.ศ.๒๔๙๘

ได้ถ่ายทอดวิชาดนตรีและขับร้องให้ศิษย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จนเกษียณอายุ ใน พ.ศ.๒๕๑๕ แล้วเป็นอาจารย์พิเศษในวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร แผนกดนตรีไทย สโมสรธนาคารกรุงเทพ จำกัด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงแก่กรรม

ครูจิรัส อาจนรงค์ได้เรียนขับร้องกับครูศรีนาฏ ส่วนใหญ่เป็นเพลงทั่วไป ต่อตอนทำงานแล้ว หลัง ปี ๒๕๐๐ เป็นต้นไป จำพวกสามชั้น เพลงเถา เพลงมโหรี เช่น เพลงต่ออรุณปลาทอง ไบ้คลั่ง เทพไสยาสน์ จินฉิมเล็ก จินฉิมเล็ก เขมรปี่แก้วทางสักรา สิ้นสุดสวาท อาเฮีย กล่อมมนารี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.๒๔๙๑	เข้ารับราชการในแผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร
พ.ศ.๒๔๙๓	ได้รับตำแหน่งดุริยางคศิลป์ชั้นจัตวา กองการสังคีต กรมศิลปากร
พ.ศ.๒๕๑๗	ได้รับตำแหน่งดุริยางคศิลป์ ระดับ ๖ หัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร
พ.ศ.๒๕๒๓	ได้รับตำแหน่งดุริยางคศิลป์ ระดับ ๘ ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร

ผลงาน

๑, ผลงานการบรรเลง-ขับร้องระหว่างรับราชการ

๑.๑ ได้เป็นผู้บรรเลงฆ้องวงใหญ่ ระนาดเอก และขับร้องในการแสดงโขน-ละคร ได้แก่ รื่องราชาธิราช เรื่องพระอภัยมณี เรื่องมโนห์รา เรื่องรถเสน เรื่องรามเกียรติ์ ชุดพระรามครองเมือง ชุดพรหมาสตร์ ชุดศึกสุริยาภพ อิเหนาตอนลมหอบ

๑.๒ ผลงานการควบคุมวง ได้แก่ เรื่องศรีธรรมาโศกราช การแสดงโขน พาเล่สอนน้อง ชุดนางลอย เรื่อง ไกรทอง เรื่องพระอภัยมณี ตอนหึงนางละเวง เรื่องอิเหนา ตอน ลักผิดตัว

๒. ผลงานด้านอื่น ๆ

๒.๑ จัดทำโครงการอัดเสียงการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยโดยศิลปินอาวุโสของ กองการสังคีต กรมศิลปากร

ในสมัยที่นาวาเอก สมภพ ภิรมย์ ร.น. เป็นอธิบดีกรมศิลปากร มีความห่วงใยในผลงานของศิลปินด้านดนตรีไทยที่มีฝีมือด้านการบรรเลงและขับร้อง จึงมอบหมายครูจิรัส อาจนรงค์ ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย เป็นผู้จัดทำ

โครงการบันทึกเสียงการบรรเลงและขับร้องเพลงไทย โดยศิลปินอาวุโสขึ้น โดยบันทึกเฉพาะเพลงเดี่ยวแท้ ๆ ที่ยึดถือเป็นแบบแผนมาแต่โบราณ และบรรเลงเดี่ยวเฉพาะเครื่องดนตรีไม่มีร้องประกอบ เริ่มบันทึกเสียงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๗ และสิ้นสุดวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๘ โดยได้รับความร่วมมือจากห้องบันทึกเสียงนวนลน้อยซึ่งเป็นของ พ.ต.อ.วิลาส หงสเวส โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

๒.๒ เป็นผู้บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ในพิธีครอบครูโขน ละคร และพิธีพระราชทานต่อทำรำ เพลงองค์พระพิราพ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

๒.๓ ผู้อ่านโองการไหว้ครูในสถาบันการศึกษาและสำนักดนตรีหลายแห่ง อาทิ ศูนย์สังคีตศิลป์สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา คณะวงดนตรีดุริยประณีต คณะวงดนตรีศิษย์ดุริยศัพท์วิทยาลัยนาฏศิลปกรมศิลปากร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

๒.๔ ผู้ควบคุมวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์และเป็นผู้บรรเลงระนาดเอกในการบันทึกเทปเพลงไทยในละคร ดึกดำบรรพ์เรื่องอิเหนา คาวิ และสังข์ศิลป์ชัย

๒.๕ ผู้ควบคุมวงปี่พาทย์โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยด้านดนตรีและด้านนาฏศิลป์ในต่างประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น, สาธารณรัฐประชาชนจีน, ฮองกง, มาเลเซีย, ออสเตรเลีย, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, สหรัฐอเมริกา, พม่า, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒.๖ อนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ของทบวงมหาวิทยาลัย

๒.๗ คณะกรรมการราชบัณฑิตยสถาน
เป็นบรรณาธิการทำสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ของราชบัณฑิตยสถาน

๒.๘ กรรมการตรวจสอบโน้ตเพลงไทยของกรมศิลปากร
เป็นกรรมการตรวจสอบโน้ตเพลงไทยของกรมศิลปากร จัดพิมพ์เนื่องในมหาวโรกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี

๒.๙ ประธานกรรมการการประกวดดนตรีไทย รายการ “ประลองเพลงบรรเลงมโหรี”
เป็นประธานกรรมการการประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา รายการ “ประลองเพลงบรรเลงมโหรี” ณ ศูนย์สังคีตศิลป์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ (มหาชน) จำกัด เป็นผู้จัดการประกวด

๒.๑๐ อนุกรรมการพิจารณาปรับระดับเลื่อนชั้นอาจารย์ ๓

เป็นอนุกรรมการพิจารณาปรับระดับเลื่อนชั้นอาจารย์ ๓ ของคณะกรรมการ
ข้าราชการครู

ผลงานหลังเกษียณอายุราชการ

๑. เป็นผู้ชำนาญการด้านดนตรีไทยของสำนักการสังคีต กรมศิลปากร
๒. เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาเอกดุริยางค์ไทย คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล
๓. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิชาเพลงสามชั้น เพลงเสภา เพลงเรื่อง เพลงเดี่ยว
และเพลงหน้าพาทย์
๔. เป็นครูสอนวงดนตรีไทย สโมสรธนาคารกรุงเทพ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ
สาขาผ่านฟ้า
๕. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จ.นครปฐม

การถ่ายทอดผลงานให้ผู้อื่น

นายจิรัส อัจฉณรงค์ ได้ถ่ายทอดผลงานให้กับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในการสืบสานงานด้าน
ดนตรีไทย ดังนี้

- นักดนตรีกลุ่มดุริยางค์ไทย สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร
- ข้าราชการครู ภาควิชาดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- นักเรียน นักศึกษา สถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาทิ วิทยาลัยนาฏศิลป์, สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- กลุ่มนักดนตรีตามชมรมของหน่วยงานเอกชน

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

นายจิรัส อัจฉณรงค์ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนี้

- ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย เหรียญจักรพรรดิมาลา
- เหรียญรัตนาภรณ์ ชั้นที่ ๔
- เหรียญราชรุจิทอง
- ได้รับพระราชทานเหรียญพระรูปของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จากพระหัตถ์
- ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(ดนตรีไทย) พ.ศ. ๒๕๔๕
-

ครูจิรัส อัจฉณรงค์ สมรสกับนางอุบลวรรณ (หีบโอสถ) มีบุตร ๓ คน ได้แก่

๑. นางพรทิพย์ อาปนกะพันธ์
๒. นางสาวมธุรส อัจฉณรงค์
๓. นางสาวรวีวรรณ อัจฉณรงค์

นายจิรัส อัจฉรงค์ เป็นศิลปินอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญรอบรู้เพลงไทย ทั้งด้านดนตรีและการขับร้อง มีความจำเป็นเลิศ แม่นเพลง เปรียบเสมือนคลังความรู้ให้กับนักดนตรีไทยในปัจจุบัน เป็นที่พึ่งของศิลปินในการให้คำปรึกษาโดยตลอด เป็นบุคคลที่วงการดนตรีไทยยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถถ่ายทอด และสืบสานงานดนตรีไทยระดับสูงให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบัน นายจิรัส อัจฉรงค์พักอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๕๖/๖ ตำบลบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๔๑๒ ๗๔๗๔

การจัดทำโครงการองค์ความรู้เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด ของครูจิรัส
อาจนรงค์ ศิลปินแห่งชาติ การดำเนินการบันทึกข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. จัดทำในลักษณะบันทึกเป็นองค์ความรู้โดยตรง ได้แก่ เพลงทะแย เพลงยาว ๗ ท่อน
เพลงดัมโหรี เพลงพราหมณ์เก็บหัวหวาน เพลงสาวสอดแหวน

๒. จัดทำในลักษณะบันทึกเป็นองค์ความรู้และเปรียบเทียบข้อมูล ได้แก่ เรื่องเพลงทำขวัญ
เพลงเกร็ด ๒๕ เพลง

โดยจัดบันทึกเป็นโน้ตตามลำดับ ดังนี้

เพลงทะเล

ท่อน ๑

-ล--	ซซ--	ลล--	ดด-รํ	--มํ-	มํ-ร-	ด-ร-	ร-ด-
-ล-ซ-	---ล	---ด	---ร	---รํ	-ด-ล	-ล-ด	-ล-ซ

-ล-ด-	ลซ--	--รม	--ฟซ	-ฟ--	---ซ	----	ซล-ด
---ซ	--ฟม	รด--	รม--	มร--	-ม-ร	-ม--	ฟ--ด

-ร-ซ	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร	-ซ-ด	-รํ-มํ	-มํ-รํ	-รํ-ด
-ล-ซ	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร	-ร-ด	-ร-ม	-ซ-ม	-ร-ด

-ม--	รท--	---ซ	--ลท	-ด-ร	มร--	--ลท	--ด-ร
--รท	--ลซ	-ร--	-ซ--	-ซ--	--ดํท	ลซ--	ลท--

-ล--	ซม--	ดด--	รร-มํ	-ม-ม	-ม--	มม--	รร-ด
--ซม	--รด	---ร	---ม	-ซ-ล	-ซ-ม	---ร	---ด

ทล--	ซ-ซล	ทล-ล	ท-ดด	-ล--	ซซ--	ดด--	รร-ม
--ซร	-ร--	--ซ-	-ด--	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

--รม	-ซ-ล	-ด-ล	-ซ-ม	-ซ-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด
-ด--	-ซ-ล	-ด-ล	-ซ-ท	-ร-ด	---ม	-ซ-ม	-ร-ด

ทล---	ซ-ซล	ทล-ล	ท-ดด	-ม-ม	-ร--	ดด--	ทท-ล
--ซร	-ร--	--ซ-	-ด--	-ซ-ม	-ร-ด	---ท	---ล

เพลงทะเลแย ท่อน ๒ บรรเลงเดี่ยวไวโอลินใน ๑๒ หน้าทับ

-ล--	ช--	ล--	ด-ร	--ม-	ม-ร-	ด-ร-	ร-ด-
-ล-ช	---ล	---ด	---ร	---ร	-ด-ล	-ล-ด	-ล-ช

-ล-ด-	ลช--	--รม	--ฟช	-ฟ--	---ช	----	ชล-ด
---ช	--ฟม	รด--	รม--	--มร	-ม-ร	-ม--	ฟ--ด

-ร-ช	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร	-ช-ด	-ร-ม	-ม-ม	-ร-ด
-ล-ช	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร	-ร-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด

-ช-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด	--ม-	ม-ร-	ด-ร-	ร-ด-
-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด	---ร	-ด-ล	-ล-ด	-ล-ช

-ล-ด-	ลช--	--รม	--ฟช	-ฟ--	---ช	----	ชล-ด
---ช	--ฟม	รด--	รม--	--มร	-ม-ร	-ม-ฟ	---ด

-ช-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด	--ม-	ม-ร-	ด-ร-	ร-ด-
-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด	---ร	-ด-ล	-ล-ด	-ล-ช

--ชล	-ด-ล	--ชล	----	-ฟ-ล	----	---ด	--รม
-ฟ--	ช-ช-	ชฟ--	ชฟมร	-ด--	ชฟมร	-ช--	-ด--

-ฟ-ช	ลช--	--รม	--ฟช	ล-ล-	ล-ลช	-ช--	ฟช-ฟ
-ด--	--ฟม	รด--	รม--	-ล-ร	-ร--	--รม	---ด

-ล--	ชม--	ดด--	ร้ร้-ม้	-ม้-ม้	-ม้--	ม้ม้--	ร้ร้-ด
--ชม	--รด	---ร	---ม	-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด

ทล--	ช-ชล	ทล-ล	ท-ดด	-ล--	ชช--	ดด--	ร้ร้-ม้
--ชร	-ร--	--ช-	-ด--	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

-ฟ-ช	ลช--	--รม	--ฟช	-ด-ร้	-ด--	ล--	ชช-ฟ
-ด--	--ฟม	รด--	รม--	-ด-ร	-ด-ล	---ช	---ฟ

มร--	ด-ด ร	มร-ร	ม-ฟฟ	-ด-ล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
--ดช	-ช--	--ด-	-ฟ--	-ด-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

*เทียบกลับ ตัด ๔ บรรทัดแรกออกหรือกลับมาบรรเลงในจังหวะหน้าทับที่ ๓

ส่วนต่อขยาย อีก ๒ หน้าทับ ครบเป็น ๑๒ หน้าทับ $\frac{1}{2} = ๖$ หน้าทับ

-ล--	ชม--	---ด	--รม	-ฟ-ช	ลช--	--รม	--ฟช
--ชม	--รด	-ช--	-ด--	-ด--	--ฟม	รด--	รม--

-ด-ล	-ช--	มฟ--	ชช-ล	-ด-ล	-ช--	ฟฟ--	म्म-ร
-ด-ล	-ช-ฟ	---ช	---ล	-ด-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

-ล--	ชม--	---ด	--รม	-ฟ-ช	ลช--	--รม	--ฟช
--ชม	--รด	-ช--	-ด--	-ด--	--ฟม	รด--	รม--

--ซร	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ล--	ชช--	ลล--	ดด-ร
--ฟ-	-ด-ร	ม-ร-	-ด-ล	-ล-ช	---ล	---ด	---ร

เพลงยาว

(มี ๗ ท่อน)

ท่อน ๑

---ช	--ลล	---ด	--ลล	--รม	-ช-ล	-ช--	-ล-ล
---ช	-ล--	---ด	-ล--	-ด--	-ช-ล	-ช-ล	----

-ม--	รร--	มม--	ชช-ล	-ด-ร	-ด--	ลล--	ชช-ม
-ท-ล	---ท	---ช	---ล	-ด-ร	-ด-ล	---ช	---ท

--ด-	ด-ล-	ช-ล-	ล-ช-	--รม	-ช-ล	-ร-ด	-ล-ช
---ล	-ช-ม	-ม-ช	-ม-ร	-ด--	-ช-ล	-ร-ด	-ล-ช

-ล--	ชม--	ดด--	ร้-ม	-ม-ม	-ม--	มม--	ร้-ด
--ชม	--รด	---ร	---ม	-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด

-ล--	ชช--	ลล--	ดด-ร	-ม-ม	-ม--	ร้-ร	ดด-ล
-ล-ช	---ล	---ด	---ร	-ม-ช	-ม-ร	---ด	---ล

--ท-	-ล--	-ช-ช	---ด	-ม-ม	-ร--	ดด--	ร้-ม
--ลช	---ช	---ร	---ด	-ช-ม	-ร-ด	---ร	---ม

--รม	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ม	-ช-ด	--ร้-ม	-ม-ม	-ร-ด
-ด--	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ท	-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด

--ท-	-ล--	-ช-ช	---ด	-ม-ม	-ร--	ดด--	ร้-ม
--ลช	---ช	---ร	---ด	-ช-ม	-ร-ด	---ร	---ม

-ม--	รร--	ม--	ชช-ล	-ท-ร	-ท--	ลล--	ชช-ม
-ท-ล	---ท	---ช	---ล	-ท-ร	-ท-ล	---ช	---ท

-ช-ด	--ร้-ม	-ม-ม	-ร-ด	-ล--	ชช--	ดด--	ร้-ม
-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

ท่อน ๒

--รม	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ม	-ช-ด	--รํม	-มํ-ม	-รํ-ด
-ด--	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ล	-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด

-ล--	ลช--	ชม--	มร--	รท--	ลท-ท	--ลท	--ดร
--ชม	--มร	--รด	--ดท	--ลช	--ล-	ลช--	ลท--

-มช-	มร--	--ลท	--ดร	มร--	ด-ดร	มร-ร	ม-พพ
---ร	--ดท	ลช--	ลท--	--ดช	-ช--	--ด-	-พ--

-ร--	ดด--	พพ--	ชช-ล	-พ--	ชล-ด	-ร-ด	-ล-ช
-ล-ช	---พ	---ช	---ล	-ด--	พ--ด	-ร-ด	-ล-ช

-ด-ล-	-ช--	พพ--	ชช-ล	-รํ--	รํด--	ดล--	ลช--
-ด-ล	-ช-พ	---ช	---ล	--ดล	--ลช	--ชพ	--พม

-ล--	ชม--	ดด--	รํ-ม	-มํ-ม	-มํ--	มํม--	รํ-ด
--ชม	--รด	---ร	---ม	-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด

-ล--	ชช--	ลล--	ดด-รํ	-มํ-ม	-มํ--	รํ-ร	ดด-ล
-ล-ช	---ล	---ด	---ร	-ม-ช	-ม-ร	---ด	---ล

-ท--	-ล--	-ช-ช	---ด	-มํ-ม	-รํ--	ดด--	รํ-ม
--ลช	---ช	---ร	---ด	-ช-ม	-ร-ด	---ร	---ม

--รม	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ม	-ช-ด	--รํม	-มํ-ม	-รํ-ด
-ด--	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ท	-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด

-ล--	ชช--	ลล--	ดด-รํ	-ช-ด	--รํม	-มํ-ม	-รํ-ด
-ล-ช	---ล	---ด	---ร	-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด

ท่อน ๓

---ล	--คค	---รื	--คค	--ชล	-ค-รื	-ค--	รืรื-ค
---ม	-ค--	---ร	-ค--	--ฟ-	-ค-ร	-ค-ร	---ค

-ค-ล	-ช--	ฟฟ--	ชช-ล	-ค-รื	-ค--	ลล--	ชช-ฟ
-ค-ล	-ช-ฟ	---ช	---ล	-ค-ร	-ค-ล	---ช	---ฟ

-ร--	คค--	ฟฟ--	ชช-ล	-ค-ล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล	-ค-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

---ค	--รม	-ช-ม	-ม--	-ท--	---ค	----	คค-ฟ
-ช--	-ค--	---ม	--รด	--ลช	-ล-ช	-ล--	ท--ฟ

-ร--	คค--	รร--	ฟฟ-ช	-ล-ค	-ล--	ชช--	ฟฟ-ร
-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช	-ล-ค	-ล-ช	---ฟ	---ล

-ร--	คค--	ฟฟ--	ชช-ล	-ค-ร	-ค--	ลล--	ชช-ฟ
--คค	--ชฟ	---ช	---ล	-ค-ร	-ค-ล	---ช	---ฟ

-ร--	คค--	ฟฟ--	ชช-ล	-ค-ล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล	-ค-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

-ล--	ชช--	ลล--	คค-รื	-ช-ค	--รืม	-ม-ม	-รื-ค
-ล-ช	---ล	---ค	---ร	-ร-ค	---ม	-ช-ม	-ร-ค

ท่อน ๔

---ล	--ดด	---รื	--ดด	--ชล	-ด-รื	-ด--	รืรื-ด
---ล	-ด--	---ร	-ด--	-ฟ--	-ด-ร	-ด-ร	---ด

ในบรรทัดแรกเปลี่ยนเท่าเป็นเสียง ฟา

-รื-ร	-ด--	ทท--	ดด-รื	-รื-รื	-รื--	รืรื--	ดด-ท
-ฟ-ร	-ด-ท	---ด	---ร	-ฟ-ช	-ฟ-ร	---ด	---ท

-ช--	ฟฟ--	ทท--	ดด-รื	-รื-รื	-ด--	ทท--	ลล-ช
-ร-ด	---ท	---ด	---ร	-ฟ-ร	-ด-ท	---ล	---ช

---ฟ	--ชล	-ด-ด	-ล--	-ม--	---ฟ	----	ฟช-ท
-ด--	-ฟ--	---ล	--ชฟ	--รด	-ร-ด	-ร--	ม--ท

-ช--	ฟฟ--	ชช--	ทท-ด	-รื-มื	-รื--	ดด--	ทท-ช
-ร-ด	---ร	---ท	---ด	-ร-ฟ	-ร-ด	---ท	---ร

-ช--	ฟร--	ทท--	ดด-รื	-รื-รื	-รื--	รืรื--	ดด-ท
--ฟร	--ดท	---ด	---ร	-ฟ-ช	-ฟ-ร	---ด	---ท

-ช--	ฟฟ--	ทท--	ดด-รื	-รื-รื	-ด--	ทท--	ลล-ช
-ร-ด	---ท	---ด	---ร	-ฟ-ร	-ด-ท	---ล	---ช

-ร--	ดด--	รร--	ฟฟ-ช	-ด-ฟ	--ชล	-ด-ล	-ช-ฟ
-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช	-ช-ฟ	---ล	-ด-ล	-ช-ฟ

ในเทียวกลับบรรทัดแรกที่เป็นเท่าให้เปลี่ยนเสียงเท่าเป็นเสียงสุดท้ายของท่อน

ท่อน ๕

-ล-ด	-ล--	ชช--	ฟฟ-ร	-ร--	ดด--	รร--	ฟฟ-ช
-ล-ด	-ล-ช	---ฟ	---ล	-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช

--ชล	--ทด	-ร--	ดท--	-ร--	-รด--	ดล--	ลช--
-ฟ--	ชล--	ท-ดท	--ลช	--ดล	--ลช	--ชฟ	--พร

----	ฟช--	ฟ-ฟ-	ฟช--	-ร--	ดด--	รร--	ฟฟ-ช
--ดร	--พร	-ด-ร	--พร	-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช

--ชล	--ทด	-ร--	ดท--	-ร--	รด--	ดล--	ลช--
-ฟ--	ชล--	ท-ดท	--ลช	--ดล	--ลช	--ชฟ	--พร

-ร--	ดด--	รร--	ฟฟ-ช	--ล-	ล-ช-	ฟ-ช-	ช-ฟ-
-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช	---ช	-ฟ-ร	-ร-ฟ	-ร-ด

-ช--	พร--	ทท--	ดด-รํ	-ท--	ดรํ-รํ	-รํ-รํ	-รํ-ด
--พร	--ดท	---ด	---ร	-ท--	-ร-ฟ	-ช-ฟ	-ร-ด

--ดร	--ดร	--ดร	----	-ท-ร	----	---ฟ	--ชล
-ท--	ดท--	ดท--	ดทลช	-ฟ--	ดทลช	-ด--	-ฟ--

-ทด	รด--	--ชล	--ทด	รํ-รํ-	รํ-รด	-ด--	ทด-ท
-ฟ--	--ทล	ชฟ--	ชล--	-ร-ช	-ช--	--ชล	---ฟ

ท่อน ๖

-รื-รื	-ด--	ทท--	ดด-รื	-รื-รื	-รื--	รืรื--	ดด-ท
-ฟ-ร	-ด-ท	---ด	---ร	-ฟ-ช	-ฟ-ร	---ด	---ท
--ฟ-	ฟฟ--	ชช--	ลล-ท	--ดริ	-ด--	ทท--	ลล-ช
---ฟ	---ช	---ล	---ท	---ร	-ด-ท	---ล	---ช
--ล-	ดท--	ด-ล-	ดท--	-รื--	รืด--	ดล--	ลช--
-ช-ช	--ลช	-ช-ช	--ลช	--ดล	--ลช	--ชฟ	--ฟร
-ฟ-ท	--ดริ	-รื-รื	-ด-ท	-ช--	ฟฟ--	ทท--	ดด-รื
-ด-ท	---ร	-ฟ-ร	-ด-ท	-ร-ด	---ท	---ด	---ร
--รม	-ช-ม	--รม	--ฟช	--ชล	ดล--	ชล--	ชฟ--
-ด--	ร-ร-	รด--	รม--	-ฟ--	--ชฟ	--ชฟ	--มร
-ด-ล	-ช--	ฟฟ--	ชช-ล	-ฟ--	ชล-ด	-รื-ด	-ล-ช
-ด-ล	-ช-ม	---ช	---ล	-ด--	ฟ--ด	-ร-ด	-ล-ช
--ล-	ดท--	ด-ล-	ดท--	-รื--	รืด--	ดล--	ลช--
-ช-ช	--ลช	-ช-ช	--ลช	--ดล	--ลช	--ชฟ	--ฟร
-ฟ-ท	--ดริ	-รื-รื	-ด-ท	-ช--	ฟฟ--	ทท--	ดด-รื
-ด-ท	---ร	-ฟ-ร	-ด-ท	-ร-ด	---ท	---ด	---ร
-ร--	ดด--	รร--	ฟฟ-ช	--ล-	ล-ช-	ฟ-ช-	ช-ฟ-
-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช	---ช	-ฟ-ร	-ร-ฟ	-ร-ด
-ช--	ฟร--	ทท--	ดด-รื	-ท--	ดริ-รื	-รื-รื	-รื-ด
--ฟร	--ดท	---ด	---ร	-ท--	-ร-ฟ	-ช-ฟ	-ร-ด
--ดริ	--ดริ	--ดริ	----	-ท-ร	----	---ฟ	--ชล
-ท--	ดท--	ดท--	ดทลช	-ฟ--	ดทลช	-ด--	-ฟ--
-ท-ด	รด--	--ชล	--ทด	รื-ร-	รื-รืด	-ด--	ทด-ท
-ฟ--	--ทล	ชฟ--	ชล--	-ร-ช	-ช--	--ชล	---ฟ

พ่อน ๗

----ช	--ลล	---ด	--ลล	-ด-ร	-ด--	ลล--	ชช-ฟ
---ช	-ล--	---ด	-ล--	-ด-ร	-ดล	---ช	---ฟ
-ชลช	----	----	ดล-ฟ	-ร--	ดล--	ฟฟ--	ชช-ล
ช---	ฟมรด	-ล--	ท--ฟ	-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล
----	-ล-ล	-ด-ล	-ช-ฟ	-ร--	ดล--	ฟฟ--	ชช-ล
---ล	----	-ด-ล	-ช-ฟ	-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล
-ร--	ดล--	---ฟ	--ชล	-ท-ด	รด--	--ชล	--ทด
--ดล	--ชฟ	-ด--	-ฟ--	-ฟ--	--ทล	ชฟ--	ชล--
-ฟ-ท	--ดริ	-ริ-ริ	-ด-ท	-ฟ-ท	--ดริ	-ด--	ริริ-ด
-ด-ท	---ร	-ฟ-ร	-ด-ท	-ด-ท	---ร	-ด-ร	---ด
-ริ-ริ	-ด--	ทท--	ดล-ริ	-ริ-ริ	-ริ--	ริริ--	ดล-ท
-ฟ-ร	-ด-ท	---ด	---ร	-ฟ-ช	-ฟ-ร	---ด	---ท
----	-ล-ล	-ด-ล	-ช-ฟ	-ร--	ดล--	ฟฟ--	ชช-ล
---ล	----	-ด-ล	-ช-ฟ	-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล
-ร--	ดล--	---ฟ	--ชล	-ท-ด	รด--	--ชล	--ทด
--ดล	--ชฟ	-ด--	-ฟ--	-ฟ--	--ทล	ชฟ--	ชล--
---ด	--ทด	--รด	--ทด	-ด-ล	-ช--	--ชล	--ทด
--ช-	ทล--	ทล--	ทล--	-ฟ--	ชฟ-ด	-ฟ--	ชล--
-ริ-ริ	-ด--	ทท--	ดล-ริ	-ริ-ริ	-ริ--	ริริ--	ดล-ท
-ฟ-ร	-ด-ท	---ด	---ร	-ฟ-ช	ฟ-ร	---ด	---ท
----	-ล-ล	-ด-ล	-ช-ฟ	-ร--	ดล--	ฟฟ--	ชช-ล
---ล	----	-ด-ล	-ช-ฟ	-ล-ช	---ฟ	---ช	---ล
--ดล	-ฟ-ช	-ล-ช	-ฟ-ร	-ร--	ดล--	รล--	ฟฟ-ช
-ท--	-ฟ-ช	-ล-ช	-ฟ-ล	-ล-ช	---ล	---ฟ	---ช

เพลงพราหมณ์เก็บหัวเหวน

----	-ด-ด	-ช-ด	-ร-ม	-ฟ--	ลช--	--รม	--ฟช
---ด	----	-ร-ด	-ร-ม	-ด-ช	--ฟม	รด--	ร ม--

--รร	-ม-ด	-ร-ม	-ฟ-ช	--ลท	-ร--	ทล--	ชล-ช
-ล--	-ท-ช	-ล-ท	-ด-ร	-ช--	---ล	--ชม	---ร

----	-ช-ช	-ช-ด	-ร-ม	----	-ม-ม	--ดด	-ร-ม
---ช	----	-ร-ด	-ร-ม	---ม	----	-ด--	-ร-ม

-ม-ม	-ช--	มม--	รร-ด	-ม-ม	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ด
-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด	-ม-ช	-ม-ร	-ด-ม	-ร-ด

-ด--	-ร-ร	-ม-ร	-ด-ล	---ล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล
-ด-ร	----	-ม-ร	-ด-ม	-ฟช-	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ม

-ช-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด	-ล--	ชช--	ดด--	รร-ม
-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

---ร	--มม	---ม	--มม	-ม-ร	-ด-ล	--ชล	-ด-ร
---ร	-ม--	---ช	-ม--	-ม-ร	-ด-ม	-ฟ--	-ด-ร

-ช-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด	-ม-ม	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ด
-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ช	-ม-ร	-ด-ม	-ร-ด

เพลงสาวสอด้แหวน

----	-ม-ม	-ม-ม	-ร-ด	-ล--	ชช--	ดด--	รร-ม
-ด-ม	----	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

-ล--	ชม--	---ด	--รม	-ฟ-ช	ลช--	--รม	--ฟช
--ชม	--รด	-ช--	-ด--	-ด--	--ฟม	รด--	รม--

---ช	--ฟช	--ลช	--ฟช	--รม	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ม
--ร-	ฟม--	----	ฟม--	-ด--	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ท

-ล--	ชม--	ดด--	รร-ม	-ม-ม	-ช--	มม--	รร-ด
--ชม	--รด	---ร	---ม	-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด

----	-ม-ม	-ม-ม	-ร-ด	-ล--	ชช--	ดด--	รร-ม
---ม	----	-ช-ม	-ร-ด	-ม-ร	---ด	---ร	---ม

--รม	-ช-ล	-ด-ช	-ช-ม	-ช-ด	--รม	-ม-ม	-ร-ด
--ด-	-ช-ล	-ด-ช	-ช-ท	-ร-ด	---ม	-ช-ม	-ร-ด

-ล--	ชช--	ลล--	ดด-ร	-ม-ม	-ม--	รร--	ดด-ล
-ล-ช	---ล	---ด	---ร	-ม-ช	-ม-ร	---ด	---ล

---ช	--ลท	-ร-ร	-ท--	-ฟ--	---ช	-ม--	-ฟ--
-ร--	-ช--	---ท	--ลช	--มร	-ม-ร	----	--ชล

เพลงเรื่องทำขวัญ

5/10/55

(เปรียบเทียบกับเล่มโน้ตสากล)

๑. เพลงนางนาค ท่อน ๑

----	- ล - ล	- รี่ - ท	- ล - ฟ	- ท - -	ล ฟ - -	--- ร	- - ม ฟ
--- ล	-----	- ร - ท	- ล - ด	- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -
- เหมือนกัน -				ล ท - -	- เหมือนกัน-		
				- - ล ฟ			
- ช - ล	ท ล - -	- - ม ฟ	- - ช ล	- รี่ - ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ร - -	- - ช ฟ	ม ร - -	ม ฟ - -	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	- - - ท
- ล - ล	- ล - ฟ	- - ม ม	- ฟ - ล	- มรท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ล - ล	- ล - ฟ	- ม - -	- ฟ - ล	- มรท	- ล - ช	--- ล	--- ท
----	- ท - ท	- - ช ช	- ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - -	ท ท - -	ล ล - ฟ
- - - ท	-----	- ช - -	- ล - ท	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ด
----	- ล - ล	- ท - ล	- ฟ - ม	- ฟ ล -	ฟ ม - -	-----	ม ร - ม
--- ล	-----	- ท - ล	- ด - ท	--- ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท
- - ม ฟ	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - ม	- เหมือนกัน -			
- ร - -	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม				

กลับต้น

เพลงนางนาค ท่อน ๒

----	- ล - ล	- รี่ - ท	- ล - ฟ	- ท - -	ล ฟ - -	--- ร	- - ม ฟ
--- ล	-----	- ร - ท	- ล - ด	- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -
- เหมือนกัน-				ล ท - -	- เหมือนกัน-		
				- - ล ฟ			
----	- ฟ - ฟ	-----	- - ร ม	- - ม ฟ	- ล - -	- ล - ฟ	-----
--- ฟ	-----	- ล - ท -	- ด - -	- ร - -	--- ม	- ร - -	ม ร - ท

เพลงนางนาค ท่อน ๒(ต่อ)

- - ร ร	- ม - ล	- - - -	ล ทุ - ร	- ทุ - -	ล ทุ - -	ร ร - -	ม ม - ฟ
- ร - -	- ม - ม	- ฟ - ช	- - - ร	- ฟ - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ
- เหมือนกัน				- ด - -	- ทุ - ร	- - - ร	- - ม - ฟ
				- - ทุ ล	- - - ล	- ล - -	- ร - -
- - - -	- ล - ล	- ทุ - ล	- ฟ - ม	- ฟ ล -	ฟ ม - -	- - - -	ม ร - ม
- - - ล	- - - -	- ทุ - ล	- ด - ทุ	- - - ม	- - ร ทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ
- - ม ฟ	- ล - ทุ	- ล - -	ฟ ฟ - ม	- เหมือนกัน			
- ร - -	- ล - ทุ	- ล - ฟ	- - - ม				

กลับต้น

๒. เพลงมหาฤกษ์ ท่อน ๑

- - - -	- ล - ล	- ร - ทุ	- ล - ฟ	- ทุ - -	ล ฟ - -	- - - ร	- - ม ฟ
- - - ล	- - - -	- ร - ทุ	- ล - ด	- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -
- ช - ล	ทุ ล - -	- - ม ฟ	- - ช ล	- ร - ทุ	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ทุ
- ร - -	- - ช ฟ	ม ร - -	ม ฟ - -	- ร ทุ	- ล - ช	- - - ล	- - - ทุ
- ล - ทุ	- ล - ฟ	- - ม ม	- ฟ - ล	- เหมือนกัน			
- ล - ทุ	- ล - ฟ	- ม - -	- ฟ - ล				
- - - -	- ทุ - ทุ	- - ช ช	- ล - ทุ	- ร - ม	- ร - -	ทุ ทุ - -	ล ล - ฟ
- - - ทุ	- - - -	- ช - -	- ล - ทุ	- ร - ม	- ร - ทุ	- - - ล	- - - ฟ
- ล - ทุ	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร	- - ม ม	- ฟ - ร	- ม - ฟ	- ช - ล
- ล - ทุ	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร	- ม - -	- ฟ - ร	- ม - ฟ	- ช - ล
- เหมือนกัน -				- - ร -	- - ม ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล
				- ล - -	- ร - -	- ม - ฟ	- ช - ล

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ และ ๒ เป็น

- - - ทุ	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- ฟ ล -	ฟ ม - -	- - - -	ม ร - ม
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - ร ทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ
- - - ช	- ล ล	- - - ทุ	- ล ล	เหมือนกัน			
- - - ช	- ล - -	- - - ทุ	- ล - -				

เพลงมหาฤกษ์ (ต่อ)

- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	- ฟ - ล	- ร - ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ล - ท	- ล - ด	--- ท	- ด - ล	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท

- ล - ท	- ล - ฟ	- - ม ม	- ฟ - ล	เหมือนกัน
- ล - ท	- ล - ฟ	- ม - -	- ฟ - ล	

เพลงมหาฤกษ์ ท่อน ๒

--- ท	- ล - ล	----	---- ล	- ฟ ล -	ฟ ม - -	----	ม ร - ม
----	--- ร	--- ล	----	--- ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท

--- ช	- ล ล	--- ท	- ล ล	- เหมือนกัน -
--- ช	- ล - -	--- ท	- ล - -	

- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	- ฟ - ล	----	- ฟ - ฟ	- ฟ - -	ม ม - ฟ
- ล - ท	- ล - ด	--- ท	- ด - ล	--- ฟ	----	- ฟ - ม	--- ฟ

- ล - ท	- ล - ฟ	- - ม ม	- ฟ - ล	- เหมือนกัน -
- ล - ท	- ล - ฟ	- ม - -	- ฟ - ล	

- ล - ล	- ฟ - -	- ฟ ล -	ฟ ม - -	- - ร ร	- ม - ล	----	ล ท - ร
--- ฟ	- - ม ร	--- ม	- - ร ท	- ร - -	- ม - ม	- ฟ - ช	--- ร

ล ท - -	ล ฟ - -	เหมือนกัน	- ม ฟ ม	- - - ล	เหมือนกัน
- - ล ฟ	- - ม ร		ม - -	ร ท ร -	

- ฟ - ม	- ร - ด	----	- - ร ม	- ร - -	ม ฟ - ล	- ท - ล	- ฟ - ม
----	- ล - -	ท ล - ท	- ด - -	- ล - ร	--- ล	- ท - ล	- ด - ท

- ฟ ล -	ฟ ม - -	----	- ร - ม	- เหมือนกัน -
--- ม	- - ร ท	- ล - ท	- ร - ม	

เพ็ญวกลับ ท่อน ๒ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

--- ร	- - ม ฟ	- ล - ล	- ฟ - -	- ฟ ล -	ฟ ม - -	----	ม ร - ม
- ล - -	- ร - -	--- ฟ	- - ม ร	--- ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท

๓. เพลงมหากาล ท่อน ๑

--- ร	-- ม ฟ	- ล - ล	- ฟ --	- ฟ --	- ม --	- ร - ร	--- ท
- ล --	- ร --	--- ฟ	-- ม ร	-- ม ร	--- ร	--- ล	--- ท
--- ม	- ร - ท	--- ล	---	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท
---	- ร - ท	---	---	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท
-- ล ล	- ท - ร	- ร --	ม ม - ร	-- ม ฟ	- ล --	- ล - ฟ	--- ท
- ล --	- ท - ร	- ร - ม	--- ร	- ร --	--- ม	- ร --	ม ร - ท
---	- ร - ท	---	---	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท
---	- ร - ท	---	---	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท
-เหมือนกัน-				- ม ร ท	-เหมือนกัน-		
				- ม ร ท			

เพียวกลับเพลงมหากาล ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

--- ด	- ท - ท	---	--- ท	- ฟ --	- ม --	- ร - ร	--- ท
---	--- ม	--- ท	---	-- ม ร	--- ร	--- ล	--- ท
---	- ท ท	--- ร	-- ท ท	-เหมือนกัน-			
---	- ท --	--- ร	- ท --				

เพลงมหากาล ท่อน ๒

---	- ม - ม	-- ร ม	- ช - ล	- ท - ร	- ท --	ล ล --	ช ช - ม
---	---	- ด --	- ช - ล	- ท - ร	- ท - ล	--- ช	---
-- ร ร	- ม - ช	- ช --	ล ล - ช	- ฟ ล -	ฟ ม --	---	ม ร - ม
- ล --	- ท - ช	- ช - ล	--- ช	--- ม	-- ร ท	- ล - ท	- ล - ท
---	- ม - ช	-เหมือนกัน-					
---	- ม - ช						

กลับบรรทัดที่ ๑ และที่ ๒

-- ม ฟ	- ล --	- ล - ฟ	---	- ท --	ล ล --	ท ท --	ร ร - ม
- ร --	--- ม	- ร --	ม ร - ท	- ฟ - ม	--- ฟ	--- ร	--- ม

- - ร ร	- ม - ช	- ช - -	ล ล - ช	- ฟ ล -	ฟ ม - -	- - - -	ม ร - ม
- ล - -	- ท - ช	- ช - ล	- - - ช	- - - ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท

	- ช - ช	-เหมือนกัน-
- - - ช		

กลับบรรทัดที่ ๓ และ ๔

ไม่ต้องกลับต้นอีก

มีเปลี่ยนกลับไปท่อน 1

- - - ฟ	- ม - ม	- - - -	- - - ม
- - - -	- - - ท	- - - ม	- - - -

๔. เพลงสั้นน้อย ท่อน ๑

- - - ฟ	- ม - ม	- - - -	- - - ม	- ฟ - -	- ม - -	- ร - ร	- - - ท
- - - -	- - - ล	- - - ม	- - - -	- - ม ร	- - - ร	- - - ล	- - - ท

- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

- - - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช	- ร - ช	- ล - ท	- ล - -	ท ท - ล
- - - ม	ร - ท	- - - ล	- - - ช	- ช - ช	- ล - ท	- ล - ท	- - - ล

- - - ท	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- ฟ - -	- ม - -	- ร - ร	- - - ท
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- - ม ร	- - - ร	- - - ล	- - - ท

- - - ช	- - ล ล	- - - ท	- - ล ล	-เหมือนกัน-
- - - ช	- ล - -	- - - ท	- ล - -	

- - ล ล	- ท - ร	- ม - ร	- ท - ล	- ล - ล	- ฟ - -	- - - ร	- - ม ฟ
- ล - -	- ท - ร	- ม - ร	- ท - ล	- - - ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -

- - - ม	- ร - ท	- - - -	- ล - ล	- ท - -	ล ฟ - -	- - - ร	- - ม ฟ
- - - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ล	- - ล ฟ	- - ม ร	- ล - -	- ร - -

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ช	- ฟ - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ฟ - -	- ม - -	- ร - ร	- - - ท
- - - -	- - - ท	- - - ฟ	- - - -	- - ม ร	- - - ร	- - - ล	- - - ท

๕. เพลงมหาชัย ท่อน ๑

--- ม	-- ซ ซ	--- ล	-- ซ ซ	-- ล ล	- ท - ร	----	ร ม - ซ
--- ท	- ซ --	--- ล	- ซ --	- ล --	- ท - ล	- ท - ด	--- ซ
-- ล ล	- ท - ร	----	ร ม - ซ	- ท ล ซ	- ร --	ซ ซ --	ล ล - ท
- ล --	- ท - ล	- ท - ด	--- ซ	- ท ล ซ	- ล - ซ	--- ล	--- ท
----	- ท - ท	- ร - ล	- ท - ร	-- ม -	ม ม - ร	-- ซ ซ	- ล - ท
--- ท	----	- ร - ล	- ท - ร	--- ม	--- ร	- ซ --	- ล - ท
-เหมือนกัน-		- ซ - ล	- ท - ร	-เหมือนกัน-			
		- ซ - ล	- ท - ร				
-- ท ท	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ท	-- ซ ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- ท --	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ท	- ซ --	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- ล - ท			- ด --	ซ ซ --	ล ล --	ท ท --	ด ด - ร
- ล - ท			- ด - ซ	--- ล	--- ท	--- ด	--- ร
--- ด	-- ร -	--- ม	-- ร -	- ม - ม	- ร --	ด ด --	ร - ม
--- ด	- ร --	--- ม	- ร --	- ซ - ม	- ร - ด	--- ร	--- ม
-- ล -	ล ล --	ม ม --	ร - ม	- ม - ม	- ม --	ม ม --	ร - ท
--- ล	--- ม	--- ร	--- ม	- ซ - ล	- ซ - ม	--- ร	--- ท
----	- ท - ท	- ร - ล	- ท - ร	-- ม -	ม ม - ร	-- ซ ซ	- ล - ท
--- ท	----	- ร - ล	- ท - ร	--- ม	--- ร	- ซ --	- ล - ท
-เหมือนกัน-		- ซ - ล	-เหมือนกัน-				
		- ซ - ล					
-- ล ท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร --	ท ท --	ล ล - ซ
- ซ --	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ซ

กลับต้น

เพลงมหาชัย ท่อน ๒

--- ม	-- ช ช	--- ล	-- ช ช	- ท - ล	- ช - ม	-- ร ม	- ช - ล
--- ท	- ช --	--- ล	- ช --	- ท - ล	- ช - ท	- ด --	- ช - ล
- ช --	ล ท - รี่	- มี่ - รี่	- ท - ล	- ท - รี่	- ท --	ล ล --	ช ช - ม
- ร - ช	--- ร	- ม - ร	- ท - ล	- ท - ร	- ท - ล	--- ช	--- ท
-เหมือนกัน-							--- ม
							--- ม
----	- ร - ร	----	ร ม - ช	-- ท ท	- ล --	ช ช --	ร ร - ม
--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช	- ท --	- ล - ช	--- ล	--- ท
-เหมือนกัน-				- ล - ท	- ล - ช	-- ร -	ร ร - ม
				- ล - ท	- ล - ช	--- ร	--- ม
- ฟ ล -	ฟ ม --	----	ม ร - ม	- ม --	ม ร - ม	- ล --	ช ช - ล
--- ม	-- ร ท	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	--- ล
ช ล --	-- ร ท	----	ม ร - ม	- ม --	ร ร --	ม ม --	ช ช - ล
-- ช ม	ช ม --	- ล - ท	- ล - ท	- ม - ล	--- ท	--- ช	--- ล
----	- ล - ล	- ท - ช	- ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ --	ท ท --	ล ล - ช
--- ล	----	- ท - ช	- ล - ท	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช
----	- ล - ล	- ร - ช	-- ล ท	-เหมือนกัน-			
--- ล	----	- ล - ช	--- ท				
-- ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ท ล ช	- ร --	ช ช --	ล ล - ท
- ล --	- ท - ล	- ช - ท	- ล - ช	- ท ล ช	- ล - ช	--- ล	--- ท
----	- ท - ท	- รี่ - ล	- ท - รี่	-- มี่ -	มี่ มี่ - รี่	-- ช ช	- ล - ท
--- ท	----	- ร - ล	- ท - ร	--- ม	--- ร	- ช --	- ล - ท
-เหมือนกัน-		- ช - ล	-เหมือนกัน-				
		- ช - ล					
-- ล ท	- รี่ - มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - ท	- รี่ - มี่	- รี่ --	ท ท --	ล ล - ช
- ช --	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช

กลับต้น

๖. เพลงดอกไม้ไทร ท่อน ๑

- - - ม	- - ช ช	- - - ล	- - ช ช	- - -	- ร - ร	- - -	ร ม - ช
- - - ท	- ช - -	- - - ล	- ช - -	- - - ร	- - - ล	- ท - ด	- - - ช
- - -	- ม - ม	- - ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ล	- ท - -	ร ร - ท
- - - ม	- - -	- ด - -	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
-เหมือนกัน-				- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
				- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
- - -	- ร - -	- ท - ท	- - - ล	- ท - ล	- ช - ล	- ท - -	ร ร - ท
- - -	- ร - ท	- - -	- - - ล	- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
- - -	- ท - ท	- - -	- ล - ล	- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
- - - ท	- - -	- - - ล	- - -	- ท - ล	- ช - ล	- ท - ร	- - - ท
- - -	- ม - ม	- - ร ม	- ช - ล	- ช - -	ล ท - ร	- ม - ร	- ท - ล
- - - ม	- - -	- ด - -	- ช - ล	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล
-เหมือนกัน-				- ช - ล	- ท - ร	-เหมือนกัน-	
				- ช - ล	- ท - ร		

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- ร - ช	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ช	----	- ร - ร	----	ร ม - ช
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช

	- - ล ท	-เหมือนกัน-
	--- ท	

เพลงดอกไม้ไทร ท่อน ๒

- ร - ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช	----	- ร - ร	----	ร ม - ช
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช
	- - ล ท	- ม ร ท	- ล - ช	-เหมือนกัน-			
		- ม ร ท	- ล - ช				
--- ฟ	- - ช ล	- ดี่ - ดี่	- ล - -	- - ช ล	ดี่ ล - -	ช ล - -	ช ฟ - -
- ด - -	- ฟ - -	--- ล	- - ช ฟ	- ฟ - -	- - ช ฟ	- - ช ฟ	- - ม ร
		- ร - -	ด ล - -	- - ช ล	ด ล - -	ช ล - -	ช ฟ - -
		- - ด ล	- - ช ฟ	- ฟ - -	- - ช ฟ	- - ช ฟ	- - ม ร
--- ช	- - ฟ ช	- - ล ช	- - ฟ ช	--- ฟ	- - ช ล	- ดี่ - ดี่	- ล - -
- - ร -	ฟ ม - -	----	ฟ ม - -	- ด - -	- ฟ - -	--- ล	- - ช ฟ
- - ช ช	- ล - ช	- ฟ - ม	- ฟ - ช	- ด - ฟ	- - ช ล	- ด - ล	- ช - ฟ
- ช - -	- ล - ช	- ฟ - ม	- ฟ - ช	- ช - ฟ	--- ล	- ด - ล	- ช - ฟ
- - ช ล	ดี่ ล - -	ช ล - -	ช ฟ - -	ม - ช ม	--- ร	----	ร ม - ช
- ฟ - -	- - ช ฟ	- - ช ฟ	- - ม ร	- ร - -	ร ท - ล	- ท - ด	--- ช
- - ล ล	- ช - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร	- ร - -	--- ร	---	ร ม - ช
- ล - -	- ช - ฟ	--- ม	--- ร	- - ด ล	- ท - ล	- ท - ด	--- ช
- - ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ช ช - ล
- ด - -	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ท	- ท - ล	--- ท	--- ช	--- ล
-เหมือนกัน-				- ม - -	- ร - ม	- ล - -	ช ช - ล
				- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	--- ล
----	- ล - ล	- ท - ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - รี่	- มี่ - รี่	- ท - ล
--- ล	----	- ท - ช	- ล - ท	- ร - ช	--- ร	- ม - ร	- ท - ล
----	- ล - ล	- - ช ช	- ล - ท	-เหมือนกัน-			
--- ล	----	- ช - -	- ล - ท				

กลับต้น

๗ เพลงดอกไม้ไพร ท่อน ๑

- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช	-----	- ร - ร	-----	ร ม - ช
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช

-เหมือนกัน-	- ม ร ท	- ล - ช	-เหมือนกัน-
	- ม ร ท	- ล - ช	

-----	- ม - ม	-- ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช --	ล ล --	ท ท - ด
--- ม	-----	- ด --	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ล	--- ท	--- ด

-เหมือนกัน-	-- ร ม	-เหมือนกัน-
	- ท ด -	

-- รี้ ม	- รี้ --	ด ด --	ท ท - ล	- ท - ล	- ช --	ล ล --	ท ท - ด
--- ม	- ร - ด	--- ท	--- ล	- ท - ล	- ช - ล	--- ท	--- ด

-- ม ม	- ร --	ด ด --	ท ท - ล	-เหมือนกัน-
- ม --	- ร - ด	--- ท	--- ล	

-- รี้ ม	- รี้ --	ด ด --	ท ท - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	-- ช ล	- ด - ช
--- ม	- ร - ด	--- ท	--- ล	- ด - ล	- ช - ฟ	--- ล	- ด - ช

-- ม ม	- ร - ด	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	-- ช ล	- ด - ช
- ม --	- ด - ด	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	--- ล	- ด - ช

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

--- ล	- ช - ช	-----	--- ช	-----	- ร - ร	-----	ร ม - ช
-----	--- ด	--- ช	-----	--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช

-เหมือนกัน-					- ร - ร	-----	ร ม - ช
				--- ร	-----	- ท - ด	--- ช

เพลงดอกไม้ไพร ท่อน ๒

--- ล	- ช - ช	-----	--- ช	-----	- ร - ร	-----	ร ม - ช
-----	--- ด	--- ช	-----	--- ร	--- ล	- ท - ด	--- ช

--- ฟ	-- ช ล	- ด - ด	- ล --	-- ช ล	ด ล --	ช ล --	ช ฟ --
- ด --	- ฟ --	--- ล	-- ช ฟ	- ฟ --	-- ช ฟ	-- ช ฟ	-- ม ร

--- ด	-- ร ม	- ช - ช	- ม --	- ท --	- ม --	--- ด	-- ร ม
-------	--------	---------	--------	--------	--------	-------	--------

- ช - -	- ด - -	- - - ม	- - ร ด	- - ล ช	- - ร ด	- ช - -	- ด - -
- - - -	- ม - ม	- - - -	- ร - ร	- - ร ร	- ม - ร	- - - -	ร ม - ช
- - - ม	- - - -	- - - ร	- - - -	- ร - -	- ม - ร	- ท - ด	- - - ช
- - - ฟ	- - ช ช	- - - ล	- - ช ช	- ด - ล	- ช - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ล
- - - ฟ	- ช - -	- - - ล	- ช - -	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล
- - - -	- ล - ล	- ท - ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - ร	- ม - ร	- ท - ล
- - - ล	- - - -	- ท - ช	- ล - ท	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล

เที่ยวกลับ ท่อน ๒ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- ร - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ช
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- - - ร	- - - ล	- ท - ด	- - - ช

๘ เพลงพัฒนา ท่อน ๑

- ร - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- ล ช ม	- ร - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- ล ช ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท
- - - ล	- ช - ช	- - - -	- - - ช	- ม - -	ร ร - -	ช ช - -	ล ล - ท
- - - -	- - - ด	- - - ช	- - - -	- ท - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ท
- - - -	- ท - ท	- - ช ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - ร	- ม - ร	- ท - ล
- - - ท	- - - -	- ช - -	- ล - ท	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล
-เหมือนกัน-				- ช - -	ล ท - ร	-เหมือนกัน-	
				- ช - -	- ท - ร		
- - - -	- ล - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ม - -	ม ร - ม	- ล - -	ช ช - ล
- - - ล	- - - -	- ท - ล	- ช - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	- - - ล
- - - -	- ล - ล	- ท - ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - ร	- ม - ร	- ท - ล
- - - ล	- - - -	- ท - ช	- ล - ท	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล
		- - ช ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - ร		
		- ช - -	- ล - ท	- ช - -	- - - ร		

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช	เหมือนเดิม
- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช	

กลับบรรทัดที่ ๑

เพลงพัชชา ท่อน ๒

- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช	- - ท ท	- ล - -	ช ช - -	ร ร - ม
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- ท - -	- ล - ช	- - - ล	- - - ท
- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช	- - ท ท	- ล - ช	- - - ร	- - - ม
- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช	- ท - -	- ล - ช	- - - ล	- - - ท
- - - ร	- - ม ฟ	- ล - ล	- ฟ - -	- ม - -	ม ร - ม	- ล - -	ช ช - ล
- ล - -	- ร - -	- - - ฟ	- - ม ร	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	- - - ล
-เหมือนกัน-		- ท - -	ล ฟ - -	-เหมือนกัน-			
		- - ล ฟ	- - ม ร				
- - - -	- ล - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ม - -	ม ร - ม	- ล - -	ช ช - ล
- - - ล	- - - -	- ท - ล	- ช - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	- - - ล
-เหมือนกัน-				- - - ท	- - ร ม	- - - ม	- ช - ล
				- ล - -	- ด - -	- ม - -	- ช - ล
- - - -	- ล - ล	- ท - ช	- ล - ท	- ช - -	ล ท - รี้	- มี้ - รี้	- ท - ล
- - - ล	- - - -	- ท - ช	- ล - ท	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล
-เหมือนกัน-		- ร - ช	-เหมือนกัน-	- ช - -	-เหมือนกัน-		
		- ล - ช		- ช - -			

กลับต้น

๙ เพลงบ้าน ท่อน ๑

- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช	- - รี้ รี้	- มี้ - รี้	- ดี้ - ท	- ดี้ - รี้
- ล - ช	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ช	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช	-เหมือนกัน-			
- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช				
- ช - ดี้	- รี้ - มี้	- มี้ - มี้	- รี้ - ดี้	- ช - ช	- ช - ดี้	- มี้ รี้ ดี้	- ท - ล
- ร - ด	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ช - -	ร - - ด	- ม ร ด	- ท - ล

-เหมือนกัน-				- ช - -	ล ท - ด	- ร - ด	- ท - ล
				- ช - -	- - - ด	- ร - ด	- ท - ล
- - - ท	- - ล ท	- ร - ร	- ท - -	- ฟ - -	- - - ช	- - - -	ช ล - ด
- ท - -	- ช - -	- - - ท	- - ล ช	- - ม ร	- ม - ร	- ม - ฟ	- - - ด
- - - -	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ช	-เหมือนกัน-			
- - - ท	- - - -	- ร - ท	- ล - ช				
- - ม ม	- ร - -	ด ด - -	ท ท - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	- - ช ล	- ด - ช
- ม - -	- ร - ด	- - - ท	- - - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ล	- ด - ช

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ล	- ช - ช	- - - -	- - - ช	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- - - -	- - - ด	- - - ช	- - - -	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร

กลับบรรทัดที่ ๒

เพลงบ้าย่น ท่อน ๒

- - - ล	- ช - ช	- - - -	- - - ช	- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ช
- - - -	- - - ด	- - - ช	- - - -	- - - ร	- - - ล	- ท - ด	- - - ช
-เหมือนกัน-					- ร - ร	- - ร ม	- - ฟ ช
				- - - ร	- - - -	- ด - -	ร ม - -
- - - -	- ล - ล	- ช - -	ฟ ฟ - ช	- - - -	- ล - ล	- - ด -	ด ด - ช
- - - ล	- - - -	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- - - -	- - - ด	- - - ช
- - ด -	ด ด - ล	- ช - -	- - - ล	- - - -	- ร - ร	- - - -	ร ม - ช
- - - ด	- - - ล	- ช - ล	- - - -	- - - ร	- - - ล	- ท - ด	- - - ช
-เหมือนกัน-					- ร - ร	- - ร ม	- - ฟ ช
				- - - ร	- - - -	- ด - -	ร ม - -
- - - -	- ล - ล	- ช - -	ฟ ฟ - ช	- - - -	- ล - ล	- - ด -	ด ด - ช
- - - ล	- - - -	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- - - -	- - - ด	- - - ช
- - ด -	ด ด - ล	- ช - -	- - - ล	- - - -	- ช - ช	- - - -	ช ล - ด
- - - ด	- - - ล	- ช - ล	- - - -	- - - ช	- - - ร	- ม - ฟ	- - - ด

-เหมือนกัน-	- ช - -	- ล - ล	- - - -	- ช - ช	- ม - -	ช ล - ด
	- ช - ล	- - - -	- - - ช	- - - -	- ม - ฟ	- - - ด

- ม ม	- ร - -	ด ด - -	ท ท - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	- - ช ล	- ด - ช
- ม - -	- ร - ด	- - - ท	- - - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ล	- ด - ช

- ร ม	- ร - -	ด ด - -	ท ท - ล	-เหมือนกัน-
- - - ม	- ร - ด	- - - ท	- - - ล	

กลับต้น

๑๐ เพลงคู่บ้าน ท่อน ๑

- - - ล	- ช - ช	- - - -	- - - ช	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- - - -	- - - ด	- - - ช	- - - -	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- ช - ด	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ด	- ช - -	ล ท - ด		
- ร - ด	- - - ม	- ล ช ม	- ด - ด	- ช - -	- ท - ด		
- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - ท	- ด - ร
- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - ท	- ด - ร
- ช - ด	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ด	- ช - -	ล ท - ด		
- ร - ด	- - - ม	- ล ช ม	- ด - ด	- ช - -	- ท - ด		
- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - ท	- ด - ร
- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - -	- ท - ช	- ท - ล	- - - ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

เที่ยวกลับ ท่อน ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ท	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- - ร ร	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร

เพลงคู่บ้าน ท่อน ๒

--- ท	- ล - ล	----	--- ล	-- ท -	ท ท - ดั	- รี่ - ดั	- ท - ล
----	--- ร	--- ล	----	--- ท	--- ด	- ร - ด	- ท - ล
-เหมือนกัน-						- ม ร ด	- ท - ล
						- ม ร ด	- ท - ล
-- ท -	ท ท - ดั	- รี่ - ดั	- ท - ล	- ดั - รี่	- ดั - -	ล ล - -	ซ ซ - ฟ
--- ท	--- ด	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ร	- ด - ล	--- ซ	--- ฟ
		- ม ร ด	- ท - ล	-เหมือนกัน-			
		- ม ร ด	- ท - ล				
----	- ฟ - ฟ	-- ร ม	-- ร ร	-- ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ฟ
--- ฟ	----	- ด - -	- ร - -	- ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ
-- ซ ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร	-- ฟ ฟ	- ซ - ด	----	ด ร - ฟ
--- ล	- ซ - ฟ	--- ท	--- ซ	- ฟ - -	- ซ - ซ	- ล - ท	--- ฟ
-- ด ร	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ดั - ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ท - -	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	--- ซ	--- ล
- ล - ซ	- ฟ - ร	-- ด ร	- ฟ - ซ	- ร ด ล	- ซ - -	ฟ ฟ - -	ซ ซ - ล
- ล - ซ	- ฟ - ล	- ท - -	- ฟ - ซ	- ร ด ล	- ซ - ฟ	--- ซ	--- ล

กลับต้น

๑๑ เพลงเคียงบ้าน ท่อน ๑

--- ท	- ล - ล	----	--- ล	-- รี่ รี่	- มี่ - รี่	- ดั - ท	- ดั - รี่
----	--- ร	--- ล	----	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
- ซ - ดั	- รี่ - มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - ดั	--- รี่	--- ล	--- ท	- ดั - รี่
- ร - ด	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ด	--- ร	--- ล	--- ท	- ด - ร
		-- ร ม	- ม ม ม	- ร - ดั			
		-- ร -	- ล ซ ม	- ร - ด			
--- มี่	- รี่ - รี่	----	--- รี่	-- รี่ รี่	- มี่ - รี่	- ดั - ท	- ดั - รี่
----	--- ซ	--- ร	----	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท	- ด - ร
-- ร ด	-- ร ร	-- ร ม	-- ร ร				
--- ด	- ร - -	----	- ร - -				

- - - ล - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- - - -	- ล - ล	- ล - -	ช ช - ล
- ล - -	- ท - ล	- ช - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - -	- ล - ช	- - - ล

เพี้ยนกลับ เสียง ๑ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ท	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

- - - ล ช	- - - ล ล	- - - ล ท	- - - ล ล	-เหมือนกัน-			
- - - ช	- - - ล - -	- - - - -	- - - ล - -				

เพลงต้นกราวรำ ๑ เสียง ๒

- - - ท	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

- - - ล ช	- - - ล ล	- - - ล ท	- - - ล ล				
- - - ช	- - - ล - -	- - - ท	- - - ล - -				

- - - ม ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ร	- - - -	- ม - ม	- ม - -	ร ร - ม
- ม - -	- ฟ - ม	- ร - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- - - -	- ม - ร	- - - ม

- ม ม ม	- ฟ - -	- ร - -	- ม - ร	-เหมือนกัน-			
- - - -	- - - ม	- ม - ท	- - - ล				

- ล - ฟ	- ม - -	ร ร - -	ม ม - ฟ	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- ล - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- - - ฟ	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

- - - ม ม	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ร	- - - -	- ม - ม	- ม - -	ร ร - ม
- ม - -	- ฟ - ม	- ร - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- - - -	- ม - ร	- - - ม

- ม ม ม	- ฟ - -	- ร - -	- ม - ร	-เหมือนกัน-			
- - - -	- - - ม	- ม - ท	- - - ล				

เที่ยวกลับ เสียง ๒ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

--- ฟ	- ม - ม	----	--- ม	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
----	--- ล	--- ม	----	- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	--- ร
- - ม ร	- - ม ม	- - ม ฟ	- - ม ม	-เหมือนกัน-			
--- ร	- ม - -	--- ฟ	- ม - -				

๑๓ เพลงต้นกราวรำ ๒ เสียงที่ ๑

--- ฟ	- ม - ม	----	--- ม	- รี่ - มี่	- รี่ - -	ท ท - -	ล ล - ช
----	--- ล	--- ม	----	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช
- - ท ล	- - ท ท	- - ท ด	- - ท ท	-เหมือนกัน-			
--- ล	- ท - -	--- ด	- ท - -				
- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ช ช - ล	- รี่ - ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ท - ล	--- ท	--- ช	--- ล	- ร - ท	- ล - ช	--- ล	--- ท
- ท - ล	- ช - ม	ร ม	- ช - ล	- ม ร ท			
- ท - ล	- ช - ท	- - ด -	- ช - ล	- ม ร ท			
- - ล ท	- รี่ - มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - -	ท ท - -	ล ล - ช
- ช - -	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช
-เหมือนกัน-		- ม ม ม	- ร - ท	-เหมือนกัน-			
		- ล ช ม	- ร - ท				
- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ช ช - ล	--- ล	- ท - -	- ม - ร	--- ม
- ท - ล	--- ท	--- ช	--- ล	- ล - -	--- ท	--- ล	--- ท
- ท - ล	- ช - ม	- - ร ม	- ช - ล	-เหมือนกัน-			
- ท - ล	- ช - ท	- ด - -	- ช - ล				

กลับต้น

เพลงต้นกราวรำ ๒ เสียงที่ ๒

--- ฟ	- ม - ม	----	--- ม	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
----	--- ล	--- ม	----	- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	--- ร
- - ม ร	- - ม ม	- - ม ฟ	- - ม ม	-เหมือนกัน-			
--- ร	- ม - -	--- ฟ	- ม - -				

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ร ร - ม	- ล - ฟ	- ม - -	ร ร - -	ม ม - ฟ
- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- - - ฟ

- ฟ - ม	- ร - ท	ล ท	- ร - ม	- ท ล ฟ	-เหมือนกัน-		
- ฟ - ม	- ร - ฟ	- ช - -	- ร - ม	- ท ล ฟ			

- - ม ฟ	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ฟ	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- ร - -	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ฟ	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ร ร - ม	- - - -	- ฟ - ฟ	- - ม ฟ	- ล - ท
- ฟ - ม	- - - ฟ	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ด	- ร - -	- ล - ท

- ฟ - ม	- ร - ท	- - ล ท	- ร - ม	-เหมือนกัน-			
- ฟ - ม	- ร - ฟ	- ช - -	- ร - ม				

เพี้ยนเสียง ๒ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ท	- ล - ล	- - - -	- - - ล	- ร - ม	- ร - -	- - ท ท	ล ล - ช
- - - -	- - - ร	- - - ล	- - - -	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

- - ท ล	- - ท ท	- - ท ด	- - ท ท	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
- - - ล	- ท - -	- - - ด	- ท - -	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

กลับบรรทัดที่ ๒

๑๔ เพลงกราวรำ ท่อน ๑

- - - ด	- ท - ท	- - - -	- - - ท	- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช
- - - -	- - - ม	- - - ท	- - - -	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ช ช - ล	- ร - ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล	- ร - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท

- - ล ท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช
- ช - -	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ช ช - ล	- ช - -	ล ท - ร	- ม - ร	- ท - ล
- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล	- ร - ช	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล

เพี้ยนเสียง เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

- - - ช	- - ล ล	- - - ท	- - ล ล	- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ช
- - - ช	- ล - -	- - - ท	- ล - -	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

เพลงกราวรำ ท่อน ๒

--- ช	-- ล ล	--- ท	-- ล ล	- ท - รั	- ท -	ล ล -	ช ช - ม
--- ช	- ล -	--- ท	- ล -	- ท - ร	- ท - ล	--- ช	--- ท
- - ช ช	- ล - ร	----	ร ม - ช	- ร - ช	- ล - ท	- ล -	ท ท - ล
- ช -	- ล - ล	- ท - ด	--- ช	- ล - ช	- ล - ท	- ล - ท	--- ล
--- ช	-- ล ล	--- ท	-- ล ล	- - ม ฟ	- ล -	- ล - ฟ	----
--- ช	- ล -	--- ท	- ล -	- ร -	--- ม	- ร -	ม ร - ท
- - ร ร	- ม - ล	----	ล ท - ร	- ล - ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร
- ร -	- ม - ม	- ฟ - ช	--- ร	- ม - ร	- ม - ฟ	- ล - ฟ	- ม - ร

๑๕ เพลงประภาสเพตรา ท่อน ๑

--- ม	- ร - ร	----	--- ร	--- ร	----	- ท - ท	--- ล
----	--- ช	--- ร	----	--- ล	--- ท	----	--- ล
----	- ช - ช	- ล -	ท ท - ล	- - ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม
--- ช	----	- ล - ท	--- ล	- ด -	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ท
--- ร	----	- ท - ท	--- ล	- - ช -	ช ช -	ล ล -	ท ท - รั
--- ล	--- ท	----	--- ล	--- ช	--- ล	--- ท	--- ร
----	- ม - ม	- - ร ม	- ช - ล	- ท - รั	- ท -	ล ล -	ช ช - ม
--- ม	--- ท	- ด -	- ช - ล	- ท - ร	- ท - ล	--- ช	--- ท

เที่ยวกลับ เปลี่ยนทำนองบรรทัดที่ ๑ เป็น

--- ฟ	- ม - ม	----	--- ม	--- ร	----	- ท - ท	--- ล
----	--- ล	--- ม	----	--- ล	--- ท	----	--- ล

เพลงประภาสเพตรา ท่อน ๒

--- ม	- - ช ช	--- ล	- - ช ช	- - ท ท	- ล -	ช ช -	ร ร - ม
--- ท	- ช -	--- ล	- ช -	- ท -	- ล - ช	--- ล	--- ท
- ฟ ล -	ฟ ม -	----	ม ร - ม	- ม -	ม ร - ม	- ล -	ช ช - ล
--- ม	- - ร ท	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ช	--- ล

----	- ม - ม	- - ร ม	- ช - ล	- ท - ร	- ท - -	ล ล - -	ช ช - ม
--- ม	--- ท	- ด - -	- ช - ล	- ท - ร	- ท - ล	--- ช	--- ท
--- ช	- - ล ล	--- ท	- - ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ช - -	ล ล - ช
--- ช	- ล - -	--- ท	- ล - -	- ท - ล	- ช - ท	- ช - ล	--- ช

กลับต้น

หากจะลงจบเปลี่ยนทำนองบรรทัดสุดท้ายเป็น

--- ช	- - ล ล	--- ท	- - ล ล	--- ท	--- ล	--- ช	--- ร
--- ช	- ล - -	--- ท	- ล - -	--- ท	--- ล	--- ช	--- ล

- จบ -

เพลงกาเรียนทอง

---ด	-รรร	---ม	-รรร	-ม-ร	-ด-ท	ลชลท	-ด-ร
----	---ด	---ท	-ด-ร	-ด-ม	-ร-ด	ดด-ท	ทท-ล
---ล	-ล-ล	-ร-ท	-ท-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช
-ท-ล	ลล-ท	ทท-ร	รร-ม	-ท-ร	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร

เพลงขอมกล่อมลูก

---ร	-ร-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	-ด-ล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล
-ฟชล	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	-ฟชล	-ด-ร	-ช-ฟ	-ร-ด
----	---ร	-ด-ร	-ฟ-ด	-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ฟ

---ร	-ร-ร	-ลดร	-ฟ-ช	-ล-ด	-ล-ช	ชช-ฟ	ฟฟ-ร
-ฟชล	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	-ฟชล	-ด-ร	-ช-ฟ	-ร-ด
----	---ร	-ด-ร	-ฟ-ด	-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ฟ

เพลงขอมทรงเครื่อง

----	---ร	-รรร	-ร-ร	---ร	---ฟ	---ช	-ล-ร
----	----	-ฟ-ร	-ฟ-ช	-ด-ล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล
---ล	-ล-ล	-ฟฟฟ	-ช-ล	-ด-ร	-ด-ล	ชฟ-ช	-ล-ร
----	----	-ฟ-ร	-ฟ-ช	----	-ด-ล	-ช-ฟ	-ม-ร
-ด-ด	ชด-ฟ	-ลชฟ	-ม-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ร-ด	---ร

เพลงขึ้นพลับพลา

----	---ด	---ร	-ดดด	-ด-ล	-ช-ม	-ดรม	-ช-ล
---ล	-ล-ล	-ด-ช	-ล-ด	---ร	-ด-ล	ลล-ช	ชช-ม
----	-ร-ม	-ร-ช	----	-ม-ร	-ด-ล	-ฟชล	-ด-ร
---ร	-ร-ร	-ม-ด	-ร-ม	-ช-ล	-ช-ม	มม-ร	รร-ด

เพลงเขมรปี่แก้วน้อย

----	---ฟ	-ฟฟฟ	-ฟ-ฟ	-ลดร	-ฟ-ช	-ด-ล	-ช-ฟ
-ฟชล	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ด	ดด-ร
---ร	-ร-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ด	ดด-ร
-ฟ-ด	-ร-ฟ	-ล-ช	-ฟ-ร	-ฟชล	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ล
--ชล	ดรดล	ดชดล	ดรดล	-ดดด	-ร-ช	-ม-ฟ	ชล-ด
-รดล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล	-ด-ร	-ด-ล	ลล-ช	ชช-ฟ
----	ดรฟช	-ลดช	ลชฟร	----	ดล-ช	ลชฟช	-ล-ด
----	ดรฟช	-ล-ช	-ฟ-ร	-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ฟ

เพลงเขมรพายเรือ

----	----	ดรดฟ	-ช-ล	----	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล
-ด-ล	-ช-ด	---ล	-ช-ฟ	----	ดรฟช	ลฟลช	-ฟ-ร

----	----	ชฟรช	-ฟ-ร	----	ดรฟช	ลฟลช	-ฟ-ร
-ด-ล	-ช-ด	---ล	-ช-ฟ	----	ดรฟช	ลฟลช	-ฟ-ร

เพลงแขกมอญ

---ฟ	-ชชช	---ล	-ชชช	-ท-ด	-ร-ท	ทท-ด	ดด-ร
---ฟ	-ฟ-ฟ	-ล-ช	-ฟ-ด	---ช	---ด	---ช	-ลชฟ
-ด-ด	ชด-ฟ	-ลชฟ	-ม-ร	-ฟ-ท	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ท
-ท-ร	ดทลช	-ด-ฟ	-ฟชล	-ฟชล	ชลทด	-ดชล	ทด-ท
-รชช	-รรร	-ดดด	-ททท	-ช-ด	ฟฟ-ท	ทท-ด	ดด-ร
-ด-ด	ชด-ฟ	-ลชฟ	-ม-ร	-ร-ฟ	-ช-ท	ทท-ด	ดด-ร

---ช	-ช-ช	-ด-ล	-ช-ร	-ช-ด	-ดรม	รดรม	ฟช-ช
---ช	-ช-ช	-ด-ล	-ช-ร	-ช-ด	-ดรม	รดรม	ฟช-ช
-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ฟ	-ฟชล	ดลชฟ	ชลชฟ	ชฟมร
-ท-ร	ดทลช	-ด-ฟ	-ฟชล	-ฟชล	ชลทด	-ดชล	ทด-ท
-รชช	-รรร	-ดดด	-ททท	-ช-ด	ฟฟ-ท	ทท-ด	ดด-ร
-ด-ด	ชด-ฟ	-ลชฟ	-ม-ร	-ร-ฟ	-ช-ท	ทท-ด	ดด-ร

เพลงแขกหนัง

----	----	-ช-ช	-ร-ช	---ร	-ช-ม	-ร-ด	-ท-ล
----	---ร	-ด-ม	รด-ล	--ชฟ	ชด--	ชลดล	ชฟ-ช
----	----	-ด-ล	-ล-ล	-ด-ร	-ด-ล	ลล-ช	ชช-ฟ
----	-ร-ฟ	----	-ช-ล	--ชด	----	ชลดล	ชฟ-ช

เพลงดวงพระธาตุ

---ด	-รรร	---ม	-รรร	-ม-ร	-ด-ล	-ด-ช	-ล-ช
-ฟ-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล	ลล-ด	-ด-ล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล

---ร	-ฟฟฟ	---ช	-ฟฟฟ	-ลลล	-ช-ฟ	---ร	-ด-ฟ
-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ช	----	-ด-ฟ	-ช-ล	-ด-ล	-ช-ฟ

เพลงตะนาวแปลง

---	---ล	-ลลล	-ล-ล	-ล-ท	-ล-ฟ	ฟฟ-ม	มม-ร
---	-ฟ-ม	-ร-ท	-ล-ร	---	-ฟ-ม	-ร-ม	-ฟฟฟ
-ล--	-ล-ม	--ฟม	-ฟฟฟ	-รวมฟ	-ล-ท	-ม-ร	-ท-ล

เพลงทองย่อน

---ฟ	-ซซซ	---ล	-ซซซ	-ด-ล	-ซ-ฟ	ฟฟ-ซ	ซซ-ล
-ฟซล	-ด-ร	-ฟ-ร	-ด-ล	---ซ	-ลลล	---ด	-ลลล
---ร	-ร-ร	-ลลร	-ฟ-ซ	-ล-ด	-ล-ซ	ซซ-ฟ	ฟฟ-ร
-ลลร	ดฟดร	ดลลร	ดรฟซ	ฟซลท	ดทลซ	ดลซฟ	ลซฟร
-ด-ล	-ซ-ฟ	ฟฟ-ซ	ซซ-ล	--ดล	ซฟ-ซ	ลซดล	-ซ-ฟ

เพลงเทพัญจวน

---ล	-ดดด	---ร	-ดดด	-ดรวม	-ซ-ล	-ด-ล	-ซ-ม
-ลซม	ซมรด	-ซ-ด	-ดรวม	-ฟ-ซ	ลซฟม	รดรวม	ฟซ-ซ
--รซ	ฟมฟซ	--ลซ	ฟมฟซ	-ดรวม	-ซ-ล	-ด-ล	-ซ-ม
-ลซม	ซมรด	ดด-ร	รร-ม	-ซ-ล	-ซ-ม	มม-ร	รร-ด

---ล	-ดดด	---ร	-ดดด	-ดรวม	-ซ-ล	-ด-ซ	-ล-ด
-ฟซล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ล-ซ	ซซ-ล	ลล-ด	ดด-ร
---ด	-รรร	---ม	-รรร	-ดรวม	-ซ-ล	-ด-ซ	-ล-ด
-ฟซล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ซ-ด	-ร-ม	-ซ-ม	-ร-ด

เพลงฝรั่งควง

---ช	-ช-ช	---ฟ	---ช	--ลท	-ล-ช	---ฟ	---ช
---	-ล-ช	-ช-ช	---	-ท-ล	-ล-ล	---ช	-ล--
-ช-ล	-ท-ร	--มร	มร--	-รวมฟ	-ล-ม	ฟมรท	-ล-ร

เพลงฝรั่งรำเท้า

---	-ท-ล	-ช-ฟ	ชล-ช	-ท-ล	-ช-ร	---ช	-ช-ช
---	---ร	---ช	-ช-ช	-ช-ล	ทลชฟ	มรรวมฟ	-ช-ล
---ล	-ล-ล	-ล-ท	-ด-ร	-ม-ช	-ม-ร	รร-ด	ดด-ท
-ร-ท	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ท	-ด-ร	มรดท	ลชลท	ดร-ร
---ม	-ร-ช	---ร	-ร-ร	-ชลท	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท
-ร-ท	-ล-ช	ช-ล	ลล-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช

---	-ท-ล	-ช-ฟ	ชล-ช	---	---ร	---ช	-ช-ช
-ร-ท	-ทลช	-ร-ช	-ชลท	-ด-ร	มรดท	ลชลท	ดร-ร
---ม	-ร-ช	---ร	-ร-ร	-ช-ม	-ร-ด	-ร-ม	มม-ร
-ช-ม	-ร-ด	-ร-ม	มม-ร	-ล-ท	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ท
---ท	-ท-ท	-ร-ท	-ล-ช	-ม-ล	รร-ช	ชช-ล	ลล-ท
-มรท	รทลช	-ร-ช	-ชลท	-ด-ร	มรดท	ลชลท	ดร-ร
---	-ล-ท	-ด-ร	---	-ม-ช	-ม-ร	รร-ด	ดด-ท
---	-ล-ท	-ล-ร	---	ทลชฟ	-ช-ล	-ช-ล	ชฟ-ช

เพลงพราหมณ์เข้าโบสถ์

----	----	---ท	---ด	-ร-ด	-ท-ด	---ร	-ร-ร
-ท-ด	-ร-ม	-ท-ม	-ร-ด	-ทลท	-ล-ท	-ท-ท	---ด
---ด	-ด-ด	-ท-ท	ทท-ด	-ร-ด	-ท-ด	---ร	---ท
----	-ล-ท	-ล-ด	ดด-ล	-ด-ล	-ท-ฟ	ฟฟ-ท	ทท-ล
-ล-ท	ทท-ล	ลล-ด	ดด-ร	--มร	มดล	ดลร	รลด
-ลทม	ทมร	ดด-ร	ร-ม	-ด-ร	-ม-ท	-ล-ท	-ม-ร
-ฟทล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ด-ร	-ท-ล	-ร-ด	-ล-ท

เพลงพัดชา

-ร-ท	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ท	---ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ท
---ท	-ท-ท	-ททท	-ล-ท	-ท-ล	-ท-ร	-ม-ร	-ท-ล
---ล	-ล-ล	-ท-ล	-ท-ม	-ม-ท	ม-ม	-ล-ท	ทท-ล
---ล	-ล-ล	-ท-ท	-ล-ท	-ท-ล	-ท-ร	-ม-ร	-ท-ล

-ร-ท	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ท	-ททท	-ล-ท	ทท-ล	ร-ม
-ล-ร	-ร-ม	-ล-ฟ	-ฟ-ม	-ม-ท	ม-ม	-ล-ท	ทท-ล
---ล	-ล-ล	-ท-ล	-ท-ม	-ม-ท	ม-ม	-ล-ท	ทท-ล
---ล	-ล-ล	-ท-ท	-ล-ท	-ท-ล	-ท-ร	-ม-ร	-ท-ล

เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง

---ท	-รรร	---ม	-รรร	-ชลท	-ร-ม	-ล-ช	-ม-ร
-ร-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช	-ท-ร	-ท-ล	-ช-ม	-ร-ช

-ท-ล	ลล-ท	ทท-ด	ดด-ร	-ม-ช	-ม-ร	รร-ด	ดด-ท
-ร-ท	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช

-ม-ล	รร-ท	มม-ช	ชช-ล	-ท-ร	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ม
-ม-ล	รร-ท	มม-ช	ชช-ล	-ร-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช

ลทดร	ดทดร	ดทดร	มรดท	รทลช	ลทลท	ลชลท	ลทดร
ลทดร	ดทดร	ดทมร	ดทดร	-ช-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด
-ด-ม	รดทล	-ร-ช	-ชลท	-ชลท	ลทดร	-รลท	ดดร-ด
-รดท	-ด--	-ท-ล	-ล-ล	-ทลช	-ล--	-ช-ท	-ม-ม
ชรมช	มรมช	มรมช	ลชมร	-ด-ร	มรดท	ลชลท	ดดร-ร
----	-ล-ร	ดทลท	ดดร-ด				

เพลงโยสัลัม

----	----	-ร-ช	-ล-ท	----	----	-ร-ท	-ล-ช
----	----	-ล-ท	-ด-ร	----	---ม	--รม	-ช-ร
----	----	-ท-ร	-ม-ช	----	---ร	--มร	-ด-ท
----	ลช-ล	-ท-ร	-ด-ท	--ลช	ลท-ล	-ช-ฟ	ชล-ช

เพลงลมพัดชายเขา

---ช	-ลลล	---ท	-ลลล	-ท-ล	-ช-ฟ	มรมฟ	-ช-ล
---ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ดดด	-ท-ด	-ม-ด	-ท-ล

---ช	-ลลล	---ท	-ลลล	-ท-ล	-ช-ฟ	มรมฟ	-ช-ล
---ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ร	-รรมฟ	-ล-ฟ	-ม-ร

เพลงลาวด้อยดิ่ง

-รรร	-ม-ร	-ท-ล	-ช-ม	--ชม	รทรม	-ช-ท	ลช-ล
----	ช-ล	-ท-ช	-ล-ท	-ลลล	-ช-ล	-ร-ท	-ล-ช

----	ทลชม	----	รมชล	----	ทลชม	----	รมชล
-ทรม	รชรม	รทรม	รมชล	-ทรม	-ช-ล	-ร-ท	-ล-ช

----	----	รรรม	ทรมร	----	----	ททรรท	ลทรรท
----	----	ลลทล	ชลทล	----	----	ชชลช	มชลช

----	รมชล	----	รทลช	----	ลลลล	-ท-ม	---ช
---ม	-ทลช	-ม-ช	-ช-ช	----	รมชล	----	รทลช
----	รมชม	----	รมชม	----	รมชม	----	รมชม
-ทรม	รชรม	รทรม	รมชล	-ทรม	-ช-ล	-ร-ท	-ล-ช

เพลงลาวสมเด็จ

----	---ท	--ลท	รท-ร	---ท	---ล	---ช	---ม
----	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	-ร-ท	-ล-ร	---ม	รท-ร
----	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	--ชม	รทอม	-ช-ล	ชทลล
--ช	-ล-ช	-ฟ-ม	-ร-ม	---ช	-ล-ช	-ฟ-ม	-ร-ม
--ช	---ท	----	-ร-ม	-ชชช	-ล-ช	-ฟ-ม	-ร-ม
--ช	---ท	----	-ร-ม	-ชชช	-ล-ช	-ฟ-ม	-ร-ม

เพลงสร้อยเพลง

---ฟ	-ชชช	---ล	-ชชช	-ด-ล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล
-ด-ร	-ด-ล	ลล-ช	ชช-ฟ	-ฟมร	-ม-ร	-ร-ร	---ช
---ฟ	-ชชช	---ล	-ชชช	-ด-ล	-ช-ฟ	ฟฟ-ช	ชช-ล
---ล	-ล-ล	-ท-ช	-ล-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช

เพลงสามเส้า

---ม	-ชชช	---ล	-ชชช	-ลลล	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล
-ท-ร	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ม	-ร-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช

---ม	-ชชช	---ล	-ชชช	---ม	-ม-ม	-ดดด	-ร-ม
-ช-ล	-ช-ม	มม-ร	ร-ด	-ช-ด	-ร-ม	-ร-ม	มม-ร

-ฟชล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ด	ดด-ร
-ฟชล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ด	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ด

เพลงอาถรรพณ์

---ฟ	-ซซซ	---ล	-ซซซ	-ด-ล	-ซ-ฟ	ฟฟ-ซ	ซซ-ล
-ทลร	-ล-ล	-ร-ร	รร-ด	ดด-ท	ทท-ล	--ทล	ทซ-ล
-ร-ร	รร-ด	ดด-ท	ทท-ล	-ร-ซ	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร
-มรซ	-ร-ร	-ด-ล	-ซ-ฟ	-ด-ร	-ฟ-ซ	-ด-ล	-ซ-ฟ

---ด	-รรร	---ม	-รรร	-ซ-ม	-ร-ด	ดด-ท	ทท-ล
-ทลร	-ล-ล	-ร-ร	รร-ด	ดด-ท	ทท-ล	--ทล	ทซ-ล
-ร-ร	รร-ด	ดด-ท	ทท-ล	-ร-ซ	-ล-ท	-ล-ท	-ด-ร
-มรซ	-ร-ร	-ด-ล	-ซ-ฟ	-ด-ร	-ฟ-ซ	-ด-ล	-ซ-ฟ

เพลงไอ้ลาว

----	---ล	-ลลล	-ล-ล	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ซ
-ดรม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม	-ซซซ	-ล-ร	-ท-ด	รม-ซ
-ดรม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม	-ร-ท	-ล-ซ	-ลซด	ซ-ซ
---ล	---ซ	-ซ-ด	-ซ-ซ	-ดรม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม
-ดรม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม	-ร-ท	-ล-ซ	-ลซด	ซ-ซ
---ล	---ซ	-ซ-ด	-ซ-ซ	-ดรม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม
--ทท	ทท-ท	--ทท	ทท-ล	-ซ-ซ	ลท-ล	ลล-ซ	ซซ-ม
--ทท	ทท-ท	--ทท	ทท-ล	-ซ-ซ	ลท-ล	ลล-ซ	ซซ-ม
---ด	---ด	-ซ-ด	---ร	-ม-ร	-ด-ร	---ท	-ม-ม
---ด	---ด	-ซ-ด	---ร	-ม-ร	-ด-ร	---ท	-ม-ม
-มซล	ทลซม	-มซล	ซมซร	มรดท	ลทดว	มรดว	-ทมม
-มซล	ทลซม	-มซล	ซมซร	มรดท	ลทดว	มรดว	-ทมม
-ลซม	ซมรท	-ล-ท	มร-ม	-ซลท	-ร-ม	---ซ	---ล

ภาคผนวก
ภาพกิจกรรมโครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงห้องประเพณีเพลงเกร็ด
ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

ภาพกิจกรรมโครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด
ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

ภาพกิจกรรมโครงการองค์ความรู้ เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด
ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

โครงการองค์ความรู้เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ด ของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ

หลักการและเหตุผล

การสืบทอดทางบรรเลงของดนตรีไทยแต่โบราณจนถึงปัจจุบันใช้วิธีการสืบทอดแบบมุขปาฐะ ทั้งการสืบทอดการบรรเลงยังแบ่งออกเป็นสำนักต่าง ๆ ดังนั้นองค์ความรู้ด้านการบรรเลงจึงมีความแตกต่างกันไปแต่ละสำนัก

กลุ่มดุริยางค์ไทย เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สืบทอด เผยแพร่ และอนุรักษ์งานด้านดนตรี รวมทั้งการบรรเลงในงานพระราชพิธี รัฐพิธี และงานพิธีต่าง ๆ บุคลากรในกลุ่มดุริยางค์ไทยส่วนหนึ่งเป็นผลผลิตของวิทยาลัยนาฏศิลป์ และบางส่วนเป็นนักดนตรีที่มาจากสำนักต่าง ๆ จึงทำให้การสืบทอดทางบรรเลงของกลุ่มดุริยางค์ไทยที่สืบทอดมาจากกรมมหรสพอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้

ครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ เป็นบุคลากรที่สำคัญท่านหนึ่งได้รับการสืบทอดทางบรรเลงจากกรมมหรสพโดยตรงมา เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญรอบรู้เพลงไทย ทั้งด้านดนตรีและการขับร้อง มีความจำเป็นเลิศ แม่นเพลง เปรียบเสมือนคลังความรู้ให้กับนักดนตรีไทยในปัจจุบัน และยังคงทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยให้กับกลุ่มดุริยางค์ไทย

ดังนั้น การจัดทำโครงการองค์ความรู้เรื่องการใช้ทางบรรเลงฆ้องประเภทเพลงเกร็ดของครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ จึงเป็นข้อมูลทางวิชาการให้ศิลปินรุ่นปัจจุบันได้ศึกษา เรียนรู้ และเป็นข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสืบค้นต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางฆ้องของ ครูจิรัส อัจฉรงค์ ศิลปินแห่งชาติ
๒. เพื่อศึกษารวบรวมทำนองเพลงเก่าที่ไม่ได้เผยแพร่
๓. เพื่อรวบรวมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่
๔. เพื่อเปรียบเทียบ ทำนองฆ้องระหว่างของกรมมหรสพกับทางบรรเลงที่ใช้ปัจจุบัน

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- ได้ซีดีภาพ ซีดีเสียง การบรรเลงทางฆ้อง ไม่น้อย ๕๐ เพลง

เชิงคุณภาพ

- ได้ทางบรรเลงฆ้องที่ได้รับการสืบทอดจากกรมมหรสพ

กลุ่มเป้าหมาย

- ข้าราชการดุริยางค์ไทย
- ครู - อาจารย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ข้าราชการกลุ่มดุริยางค์ไทยและผู้สนใจได้ทางบรรเลงฆ้องที่ได้รับการสืบทอดจากกรมมหรสพ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

๑. เสนอขออนุมัติโครงการ
๒. ประชุมคณะทำงาน
๓. ตรวจสอบข้อมูลเพลง
๔. ประชุมเชิงปฏิบัติการบันทึกภาพ/บันทึกเสียงทางห้อง
๕. จัดทำเป็นโน้ตไทย/สากล
๖. จัดทำซีดีภาพ/เสียง
๗. ศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับกับข้อมูลทางบรรเลงที่ใช้ปัจจุบัน
๘. นำข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลด้านเอกสารและซีดีภาพ
๙. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กิจกรรมการดำเนินงาน

- กิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้องการทางบรรเลงเพลงเกร็ดในการแสดงโขน-ละคร
- กิจกรรมที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้องการทางบรรเลงเพลงเกร็ดในเพลงชุดทำขวัญ

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม - กันยายน ๒๕๕๕

งบประมาณ/ประมาณการค่าใช้จ่าย

จากผลผลิตที่ ๑ มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติได้รับการอนุรักษ์ งบประมาณประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้องการทางบรรเลงเพลงในการแสดงโขน-ละคร

๑. ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ คน วันละ ๖ ชม. ๆ ละ ๖๐๐ บาท รวม ๓ วัน

เป็นเงิน ๑๐,๘๐๐.- บาท

๒. ค่าใช้สอย

๒.๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ๖ ครั้ง รวม ๖ วัน

เป็นเงิน ๑๓,๕๐๐.- บาท

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖ วัน ๆ ละ ๑๕ คน ๆ ละ ๑๐๐ บาท

เป็นเงิน ๙,๐๐๐.- บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๖ วัน ๆ ละ ๑๕ คน ๆ ละ ๕๐ บาท

เป็นเงิน ๔,๕๐๐.- บาท

๒.๒ ค่าจ้างถ่ายวิดีโอ(รวมค่าวัสดุ/น้ำมันดีวีดีและตัดต่อ/ครั้งละ ๓,๐๐๐บาท/ ๓ ครั้ง)

เป็นเงิน ๙,๐๐๐.- บาท

๒.๓ ค่าจ้างเหมาถอดทำนองเพลงและพิมพ์โน้ตเพลงไทย/สากล

เป็นเงิน ๙,๐๐๐.- บาท

๓. ค่าวัสดุสำนักงาน

เป็นเงิน ๔,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๔๖,๓๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้ทางบรรเลงเพลงเกร็ดในเพลงชุดทำขวัญ

๑. ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ คน วันละ ๖ ชม. ๆ ละ ๖๐๐ บาท รวม ๒ วัน

เป็นเงิน ๗,๒๐๐.- บาท

๒. ค่าใช้สอย

๒.๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ฯ ๒ ครั้ง รวม ๔ วัน

เป็นเงิน ๙,๐๐๐.- บาท

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖ วัน ๆ ละ ๑๕ คน ๆ ละ ๑๐๐ บาท

เป็นเงิน ๖,๐๐๐.- บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๖ วัน ๆ ละ ๑๕ คน ๆ ละ ๕๐ บาท

เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท

๒.๒ ค่าจ้างถ่ายวิดีโอ(รวมค่าวัสดุ/ม้วนดีวีดีและตัดต่อ/ครั้งละ ๓,๐๐๐บาท/ ๒ ครั้ง)

เป็นเงิน ๖,๐๐๐.- บาท

๒.๓ ค่าจ้างเหมาถอดทำนองเพลงและพิมพ์โน้ตเพลงไทย/สากล

เป็นเงิน ๖,๐๐๐.- บาท

๒.๔ ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสารและเข้าเล่มเอกสาร

เป็นเงิน ๒,๐๐๐.- บาท

๒.๕ ค่าล้างอัดขยายภาพ

เป็นเงิน ๕๐๐.- บาท

๓. ค่าวัสดุสำนักงาน

เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๓๓,๗๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๐,๐๐๐.- บาท(แปดหมื่นบาทถ้วน)

(ถัวเฉลี่ยทุกรายการ)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มวิจัยและพัฒนาการสังคีต สำนักการสังคีต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ข้าราชการและผู้สนใจได้รับความรู้ ทางบรรเลงมือฆ้องที่ถูกต้อง
๒. ข้าราชการและผู้สนใจความรู้ทางการบรรเลงมือฆ้องเพิ่มขึ้น
๓. ได้องค์ความรู้ด้านการศึกษาเปรียบเทียบมือฆ้องของกรมมหรสพและทางปัจจุบัน

การประเมินผล

๑. การขอข้อมูล
๒. การปฏิบัติจริง